

panorama miasta

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY
SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

NR 8/357
SIERPIEŃ 2021

TANIEJ Z KARTĄ MIESZKAŃCA

MIESZKASZ W TCZEWIE, PŁACISZ TU PODATKI? – KARTA MIESZKAŃCA TCZEWA JEST WŁAŚNIE DLA CIEBIE. DZIĘKI NIEJ JUŻ OD SIERPNI MOŻESZ KORZYSTAĆ Z PROMOCYJNYCH, NAWET O 50 PROCENT NIŻSZYCH, CEN NA USŁUGI I WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ MIEJSKIE JEDNOSTKI (NP. BASEN, SIŁOWNIA, SAUNA, NAUKA PŁYWANIA, SPEKTAKLE, ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE, WARSZTATY PLASTYCZNE). POSIADACZE KARTY MIESZKAŃCA TANIEJ PODRÓŻUJĄ KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ. CHCEMY SYSTEMATYCZNIE POSZERZAĆ ZAKRES ULG, DLATEGO DO WSPÓŁPRACY ZAPRASZAMY PRYWATNYCH USŁUGODAWCÓW.

4-5 Samorząd

Wotum zaufania i absolutorium dla prezydenta Tczewa
Kwiaty i znicze w hołdzie powstańcom
Ponad połowa tczewian zaszczepiona

6-7 Inwestycje

8-11 Społeczeństwo

Budżet Obywatelski Tczewa
Medale dla Jacka Wiśniewskiego i Andrzeja Semborowskiego
Nagrody dla autorów z powiatu tczewskiego
Stypendia szkolne – złożź wniosek

12-14 Wokół nas

Karta Mieszkańca Tczewa
Tczew inwestuje w bazę sportową
„Nurkuj w zielone” – warsztaty dla dzieci

15 Rowerowe aktualności

IN MEMORIAM XXX FESTIWAL GRZEGORZA CIECHOWSKIEGO

Tczew, 28-29 sierpnia 2021 roku

XV Ogólnopolski Konkurs Piosenek Grzegorza Ciechowskiego

16-17 Kultura

XX Festiwal Grzegorza Ciechowskiego
Konkurs fotograficzny prezydenta miasta
Witrażownictwo. Część II
Letnie Targowisko

18-21

Ekologia

Dbajmy o poprawę jakości powietrza
Lider segreguje i odzyskuje – wyniki konkursu

22 Historia

Tajemnice tczewskiego września

23 Kącik młodego czytelnika

Tczewianin na olimpiadzie

Mateusz Biskup, tczewianin, wychowanek KKS Unia Tczew, reprezentował Polskę na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Tokio. Mateusz Biskup i Mirosław Ziętarski zajęli szóste miejsce w finale dwójek podwójnych mężczyzn. Przed wylotem do Tokio Mateusz Biskup otrzymał od prezydenta Tczewa Mirosława Poblóckiego pamiątkową flagę oraz koszulkę z napisem „Z Tczewa do Tokio”. Mimo, iż miejsce nie było medalowe, wioślarze dostarczyli nam wielu sportowych emocji.

Mateusz Biskup trenuje wioślarstwo od 15 roku życia. Był już reprezentantem Polski na igrzyskach w Rio de Janeiro w 2016 r., wówczas wywalczył czwarte miejsce.

1 września

82. ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

1 września o godz. 14.00 na Bulwarze Nadwiślańskim, przy obelisku poświęconym obrońcom tczewskich mostów, bohaterom i kolejarzom, odbędą się uroczystości związane z upamiętnieniem 82. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

W programie uroczystości m.in. hymn państwowy, wystąpienia okolicznościowe, modlitwa za poległych, apel poległych, salwa honorowa, złożenie kwiatów.

PREZYDENT MIASTA TCZEWA

Mirosław Poblócki
tel. 58 77 59 354
poblOCKi@um.tczew.pl

Prezydent przyjmuje interesantów w czwartki w godz. 15.00-16.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA DS. GOSPODARCZYCH

Adam Burczyk
tel. 58 77 59 308
burczyk@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów w poniedziałki w godz. 14.00-15.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA DS. SPOŁECZNYCH

Adam Urban
tel. 58 77 59 306
urban@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów w czwartki w godz. 15.00-16.30.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

Facebook.com/miasto.tczew.official/
Instagram.com/miasto.tczew/
Youtube.com/MiastoTczew

RADA PROGRAMOWA

Kazimierz Ickiewicz (przewodniczący)
Adam Urban
Katarzyna Mejna
Łukasz Brządkowski
Józef Cichon
Roman Kucharski

REDAKTOR NACZELNA
Małgorzata Mykowska
Rzecznik Prasowa UM
tel. 58 77 59 320
mykowska@um.tczew.pl

REDAKCJA
Biuro Rzecznika Prasowego
tel. 58 77 59 320, 58 77 59 490

Wersja elektroniczna biuletynu dostępna jest na stronie internetowej: wrotatczewa.pl/k/panorama-miasta

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 6 000 egzemplarzy
Druk: Wydawnictwo Bernardinum sp. z o.o.

ZDJĘCIA NA OKŁADCE
Jacek Cherek/MBP w Tczewie

Podziękowania dla bohatera za zatrzymanie pijanego kierowcy

Małgorzata Mykowska

Prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki spotkał się z Rafałem Rybką, aby podziękować mu za bohaterską postawę. Młody mieszkaniec Tczewa zatrzymał pijanego kierowcę.

Do zdarzenia doszło 5 lipca ok. godz. 21.00. – Razem z rodziną jechałem ul. Bałdowską za Volkswagensem. Samochód przede mną poruszał się bardzo wolno, jakieś 15-20 km na godzinę – wspomina pan Rafał. – Początkowo myślałem, że to jakiś świeżo upieczony kierowca, który jeszcze boi się prowadzić, ale gdy znalazł się na rondzie już miałem pewność, że coś jest nie tak. Wykonywał bardzo niebezpieczne manewry,

Fot. Małgorzata Mykowska

w pewnym momencie o mało nie potracił rowerzystki.

Po wjechaniu na wiadukt przy ul. Wojska Polskiego, pan Rafał zajeżdżał drogę Volkswagenowi, odebrał kierowcy kluczyki i wezwał policję. Okazało się, że kierujący VW miał

3,5 promila alkoholu. Był to 27-letni mężczyzna obywatel Ukrainy. Podróżował razem z partnerką.

Pan Rafał jeszcze niedawno pracował jako kierowca ciężarówki, więc doskonale zdaje sobie sprawę, jak może się za-

kończyć jazda na podwójnym gazie. Jak mówi, nie wahał się ani chwili i gdyby znowu znalazł się w podobnej sytuacji, postąpiłby tak samo.

– Młody i skromny człowiek, ale zachował się wspaniale. W ten sposób prawdopodobnie zapobiegł tragedii – powiedział prezydent **Mirosław Pobłocki**. – Cieszę się, że wśród mieszkańców naszego miasta są osoby, które nie wahaają się reagować w sytuacjach mogących zagrażać życiu i zdrowiu innych. Wierzę, że przykład pana Rafała Rybki przekona innych, że nie można być obojętnym.

Pan Rafał niedawno, po kilkuletnim pobycie w Wielkiej Brytanii, wrócił do Tczewa. Jak mówi, to właśnie jest jego miejsce i tutaj chce mieszkać razem z rodziną – żoną Kamilą i malutką Igą, dla której prezydent Tczewa przekazał powitalną wyprawkę.

Nutella kocha Tczew

Małgorzata Mykowska

Ruszyła ogólnopolska akcja „Nutella Kocha Polskę”. Co ma wspólnego z Tczewem?

Na słoikach z kremem Nutella możemy odkryć... Tczew lub 15 innych wyjątkowych miejsc w Polsce, wyselekcjonowanych razem z PTTK. Dzięki umieszczonym na etykietach kodom QR można dostać się do biblioteki 16 filmowych przewodników po prezentowanych miejscach.

Fot. Małgorzata Mykowska

Oprócz Tczewa, na etykietach oraz filmowych przewodnikach są też Kazimierz Dolny, Sandomierz, Wrocław, Sopot, Jezioro Solińskie, Trzemeszno, Narze, Góry Stołowe, Biebrza, Hel, Woliński Park Narodowy, Chełmno, Hala Gąsienicowa, Szczecin, Cieszyń.

Nutelli z Tczewem można szukać w sklepach, ale również na Bulwarze Nadwiślańskim. Ustawiona została tam konstrukcja w kształcie słoika Nutelli, z QR kodem, gdzie bmożna obejrzeć film o Tczewie i przy okazji zrobić sobie zdjęcie z widokiem na Most Tczewski.

Wotum zaufania i absolutorium dla prezydenta Tczewa

Małgorzata Mykowska

Tczewscy radni udzielili wotum zaufania prezydentowi Mirosławowi Pobłockiemu oraz uchwalili absolutorium z wykonania budżetu miasta za 2020 r. Radni dyskutowali również nad Raportem o stanie Miasta Tczewa za 2020 r.

Ubiegłoroczny budżet zaplanowano w wysokości – 339.384.250,51 zł, zaś wykonanie na koniec roku wyniosło 326.861.379,57 zł. Nadwyżka budżetowa sięgnęła blisko 6 mln zł. W ciągu roku podjęto 8 korekt budżetu. Na inwestycyjne przeznaczono ponad 40,6 mln zł, z tego ponad 35 mln zł na zadania wspierane z funduszy Unii Europejskiej.

Chociaż ze względu na pandemię życie społeczne i gospodarcze musiało zwolnić, to miasto zrealizowało więk-

Fot. Małgorzata Mykowska

szość zaplanowanych inwestycji. Najważniejsze z nich to budowa dwupoziomowego parkingu na węźle transportowym, przebudowa ostatniego już fragmentu ul. Gdańskiej, przebudowa staromiejskich uliczek – Krętej i Podgórznej, budowa I etapu stadionu lekkoatletycznego, utworzenie Klubu Rodzinnego Zatorze, przebudowa mostu nad

Kanałem Młyńskim połączone z kolejnym etapem Wiślanej Trasy Rowerowej. Zakończyła się przebudowa Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Kościuszki.

Po dyskusji na temat Raportu o stanie Miasta Tczewa za 2020 r., radni głosowali nad wotum zaufania dla prezydenta Tczewa. 14 radnych głoso-

wało za, 8 wstrzymało się od głosu. Jednogłośnie natomiast zagłosowali radni za udzieleniem prezydentowi Mirosławowi Pobłockiemu absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta na 2020 r.

– Dziękuję radnym za wotum zaufania i absolutorium z wykonania budżetu miasta za 2020 r. Mimo pandemii, która zdominowała życie społeczne i gospodarcze w 2020, zrealizowaliśmy inwestycje za ponad 40 mln zł, w tym zdecydowaną większość przy wsparciu środków unijnych. To absolutorium należy się wszystkim, którzy pracowali przy realizacji ubiegłorocznego budżetu. Dziękuję Wam za współpracę – radnym, moim współpracownikom, naczelnikom, szeregowym urzędnikom. Wierzę, że nadal będziemy wspólnie pracować dla naszego miasta – powiedział Mirosław Pobłocki, prezydent Tczewa.

Kwiaty i znicze w hołdzie powstańcom

Małgorzata Mykowska

1 sierpnia, w 77. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, pod obeliskiem bitew II wojny światowej złożone zostały kwiaty w hołdzie bohaterom Warszawy.

W imieniu mieszkańców naszego miasta i powiatu tczewskiego kwiaty złożyli prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki, starosta Mirosław Augustyn oraz przedstawiciele kombatanów i grupa mieszkańców. Znicz zapalono także na grobie powstańca – tczewianina Mieczysława Polewicza. W hołdzie powstańcom – o godz. 17.00 w Tczewie zabrzmiały syreny alarmowe.

Fot. Małgorzata Mykowska

Na grobie powstańca i tczewianina – Mieczysława Polewicza, jak co roku, zapłonął znicz

Powstanie Warszawskie wybuchło 1 sierpnia 1944 r. Zorganizowała je Armia Krajowa,

największa w Europie armia podziemna. Do walki stanęło ok. 50 tys. żołnierzy Armii Kra-

jowej dysponujących 6 tysiącami sztuk broni palnej i zapasem amunicji na kilka dni. Ich atutem było zaskoczenie i wola walki, ale to nie wystarczyło. Naprzeciwko mieli 20 tys. dobrze uzbrojonych żołnierzy i policjantów niemieckich. W mieście przebywali też żołnierze hitlerowscy kierowani na front. Powstanie planowano na 2-3 dni. Po 63 dniach bohaterzy żołnierze Warszawy poddali się. Zginęło ok. 20 tysięcy żołnierzy AK oraz ćwierć miliona ludności cywilnej. 650 tys. mieszkańców zostało wypędzonych ze zrujnowanej Warszawy, część z nich trafiła do obozów koncentracyjnych lub na przymusowe roboty do Niemiec. Warszawa żegnała ich morzem ruin.

#Szczepimy się – ponad połowa tczewian zaszczepiona

Tekst i zdjęcie:

Małgorzata Mykowska

Podczas wakacyjnych sobót tczewianie mieli okazję zaszczepić się jednodawkową szczepionką Johnson&Johnson. Najbliższa taka okazja – w sobotę 28 sierpnia.

Wśród zaszczepionych jest m.in. prezydent Mirosław Pobłocki

Szczepienia preparatem Johnson&Johnson, nie wymagają wcześniejszej rejestracji, dlatego wielu tczewian skorzystało z okazji, zwłaszcza ma-

jąc w perspektywie wakacyjne wyjazdy. Odbywają się w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 8, w godz. 10.00-18.00. W dwie soboty lipca

(24 i 31) zaszczepiło się ponad 800 osób. 14 sierpnia było to 140 kolejnych osób. Ponadto, w powszechnym punkcie szczepień przy SP 8, w ciągu

tygodnia prowadzone są również szczepienia, ale wymagają one rejestracji (rejestrować się można pod numerem telefonu 539 703 761 w godzinach 8.00-13.00). Szczepienia są prowadzone głównie preparatem firmy Pfizer. W lipcu szczepiło się średnio ok. 800-1100 osób tygodniowo. Oprócz tego, szczepionki podawane są również w tczewskich przychodniach.

Według rządowego portalu gov.pl, w połowie sierpnia (gdy oddawaliśmy bieżący numer PM do druku) zaszczepionych było blisko 53 proc. tczewian.

Na stronie internetowej www.wrotatczewa.pl oraz na facebooku miasta Tczewa można obejrzeć krótki film, w którym nasi mieszkańcy mówią, dlaczego się szczepią.

XXXIII sesja Rady Miejskiej w Tczewie

26 sierpnia, godz. 10.00 w Tczewie

PORZĄDEK OBRAD

CZĘŚĆ UROCZYSTA

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Wręczenie Medali „Pro Domo Trsoviensi”.
3. Wręczenie wyróżnienia „Pro Obywatel 2020”.

CZĘŚĆ ROBOCZA

Część I

1. Sprawdzenie obecności radnych.
2. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
3. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 24 czerwca 2021 r.

4. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za lipiec i sierpień 2021 r.
5. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 24 czerwca do 25 sierpnia br.

Część II

6. Informacja z realizacji interpelacji radnych za I półrocze 2021 roku.
7. Raport z Monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Tczewa na lata 2016-2030.
8. **P o d j ę c i e u c h w a ł** w sprawie:
 - 8.1. określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie w roku szkolnym 2021/2022,

- 8.2. zatwierdzenia i przekazania do organu regulacyjnego projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Tczewie na terenie Gminy Miejskiej Tczew,

- 8.3. wyrażenia woli przystąpienia do porozumienia na rzecz utworzenia Klustra Energii Pelplin,

- 8.4. wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości, oddanej w użytkowanie wieczyste, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, na rzecz użytkownika wieczystego,

- 8.5. zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej „KZN – Północ” Sp. z o. o. z siedzibą w Olsztynie,

- 8.6. zmian w budżecie miasta Tczewa na 2021 rok,

- 8.7. zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2021-2035.

9. Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.

10. Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Wymieniamy oświetlenie na energooszczędne

Trwa wymiana oświetlenia przy ul. Ogrodowej i Wąskiej. Na obu pojawi się łącznie blisko 60 stylizowanych latarni nawiązujących do historycznego klimatu starówki, ale wyposażonych w energooszczędne oprawy ledowe. Dodatkowo podświetlony zostanie zabytkowy mur obronny.

W sierpniu na ledowe wymieniane są także oprawy w rejonie niecki przy ul. Jedności Narodu (64 oprawy świetlne), wzdłuż ścieżki rowerowej przy al. Zwycięstwa (11 opraw), na deptaku przy ul. Jarosława Dąbrowskiego (26 opraw).

Oświetlenie ledowe pozwala zaoszczędzić ok. 50 proc. energii.

Od kilku lat miasto Tczew konsekwentnie wymienia oświetlenie na energooszczędne. Jeszcze w 2018 r. mieliśmy zaledwie 7 proc. oświetlenia ledowego dzisiaj jest to 25 proc. Dla mieszkańców oznacza to zmianę jakości oświetlenia oraz poprawę bezpieczeństwa, ale bardzo istotny jest także aspekt ekologiczny.

Kanalizacja deszczowa przy ul. Tczewskich Saperów

Fot. Sylwia Balda

Trwa miejska inwestycja w rejonie ulicy Tczewskich Saperów, na terenie byłej jednostki wojskowej. To drugi etap zadania, który obejmuje budowę sieci kanalizacji deszczowej wraz z adaptacją istniejącego zbiornika terenowego na zbiornik retencyjny wód opadowych i roztopowych.

Termin wykonania II etapu mija na początku grudnia bieżącego roku. Pierwszy etap inwestycji realizowany był w 2020 roku.

SP 10 i SP 11 będą... zielone

Dwie tczewskie szkoły podstawowe – nr 10 oraz 11, wezmą udział w projekcie partnerskim pn. „Klimat w szkołach metropolii”.

Jego głównym wnioskodawcą jest Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk – Gdynia – Sopot. Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z funduszy norweskich.

W ramach projektu placówki mogły wybrać, jakie zielone inwestycje zostaną przeprowadzone na ich terenie. Obie wybrały realizację zielonych ścian. Oprócz tego odbędą się szkolenia dla nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Przewidziany jest też zakup materiałów dydaktycznych. Każda szkoła ma też otrzymać sadzonki i narzędzia do dodatkowych nasadzeń roślin. Projekt potrwa do 2023.

Stadion lekkoatletyczny – 80 proc. prac już wykonana

Fot. Sylwia Balda

Trwa realizacja II etapu budowy stadionu lekkoatletycznego przy ul. Baldowskiej. Zamontowane zostały zadane trybuny na 500 osób, wiaty dla sędziów i zawodników, monitoring, oświetlenie. Prace są zaawansowane w ok. 80 proc.

Obecnie prowadzone są roboty budowlane związane z utwardzeniem parkingu, ogrodzeniem terenu oraz remontem istniejącego budynku sanitarnego.

Do wykonania pozostaną jeszcze nasadzenia zieleni, trawniki, nagłośnienie i wyposażenie boiska a w sprzęt sportowy (np. oszczepy, kule, piłki).

Termin zakończenia prac mija z końcem października. Koszt zadania to 2,4 mln zł.

Remont staromiejskiej biblioteki

Gruntownie przebudowywana jest główna siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Jarosława Dąbrowskiego 6. Obecnie prowadzone są prace termomodernizacyjne ścian zewnętrznych od środka, prace elewacyjne oraz renowacja krat okiennych, prace tynkarskie i montaż konstrukcji stalowych. Zadanie, na zlecenie Gminy Miejskiej Tczew, wykonuje Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego Elbud Gdańsk S.A. Koszt inwestycji to 7 mln zł.

Zadanie jest dofinansowane w z funduszy unijnych i realizowane w ramach projektu „Miasto od-nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza w Tczewie”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Centrum Wspierania Rodziny

Przy ul. Podgórznej 8 powstaje Centrum Wspierania Rodziny. Inwestycja zakończy się w połowie listopada br. Obecnie trwają roboty malarskie i wykończeniowe, układanie posadzek i roboty instalacyjne. Na zlecenie Gminy Miejskiej Tczew zadanie wykonuje firma F.H.U. PATMAT z Czarlina. Koszt zadania to ok. 800 tys. zł.

Inwestycja jest dofinansowana z funduszy unijnych i realizowana w ramach projektu pn. „Miasto od-nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza w Tczewie”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego.

Remont ul. Stoczniowców

I etap przebudowy ul. Stoczniowców na Os. Staszica obejmuje ok. 400-metrowy odcinek od skrzyżowania z ul. Okrętową do skrzyżowania z ul. Pionierów. W zakres prac wchodzi m.in. przebudowa nawierzchni, przebudowa skrzyżowań ul. Stoczniowców z ul. Okrętową i ul. Pionierów, budowa chodników i zjazdów. Przebudowane zostaną instalacje wodociągowe, sanitarne, sieć telekomunikacyjna, energetyczna, oświetlenie. Obecnie do końca zbliżają się prace związane z infrastrukturą podziemną i rozpoczynają się roboty drogowe i nawierzchniowe. Zakończenie prac przewiduje się do końca września.

Na zlecenie miasta zadanie wykonuje Przedsiębiorstwa Budowy Dróg SA ze Starogardu Gdańskiego, koszt inwestycji to blisko 2,3 mln zł.

Rozbudowa SSP 2

Budową segmentu do Sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi zajmie się wyłoniona w przetargu firma MSP „Smok” ze Starogardu Gd. Koszt zadania to ok. 3 mln zł. 13 sierpnia wykonawca został wprowadzony na budowę.

Zakres zadania obejmuje wybudowanie obiektu oraz infrastruktury towarzyszącej - przyłączy energii i wod-kan. Dwukondygnacyjny segment będzie dobudowany do obecnego gmachu szkoły. Powierzchnia użytkowa segmentu to 625 m². Na parterze oraz na piętrze budynku zlokalizowane zostaną po trzy klasy szkolne oraz węzły sanitarne i klatka schodowa. Obiekt dostosowany będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dobudowanie segmentu do budynku przy ul. Gdańskiej, pozwoli zrezygnować z drugiego obiektu (przy ul. Południowej), a to usprawni pracę szkoły – uczniowie i nauczyciele nie będą musieli przemieszczać się pomiędzy budynkami i obniżą się koszty utrzymania placówki. Termin wykonania zadania mija w sierpniu 2022 r.

Przebudowa układu drogowego na Zatorzu

Trwają prace przy przebudowie układu drogowego na os. Zatorze (II i III etap). Przedmiotem inwestycji jest m.in. przebudowa ulic Kruczej, Prostej, Elżbiety, Kolejowej, budowa ciągu pieszo-rowerowego między ul. Kruczą a kładką nad Kanałem Młyńskim, budowa chodnika łączącego ciąg pieszo-rowerowy z istniejącą kładką nad Kanałem Młyńskim, przebudowa chodnika łączącego ul. Elżbiety z ul. Młyńską. Zadanie obejmuje także przebudowę lub budowę sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, gazowej, energetycznej, oświetlenia drogowego oraz systemu monitoringu.

Obecnie wykonywana jest konstrukcja ciągu pieszo-jezdowego do kładki nad Kanałem Młyńskim. Rozpoczyna się przebudowa sieci infrastruktury uzbrojenia podziemnego terenu przy ul. Elżbiety.

Na zlecenie miasta, zadanie wykonuje firma B&W Usługi Ogólnobudowlane za kwotę 8,3 mln zł.

Zadanie jest realizowane w ramach projektu pn. „Miasto od nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Budżet Obywatelski Tczewa

Tekst:

Małgorzata Mykowska

Zdjęcia:

Martyna Link

Śpośród 21 projektów, które wpłynęły do Budżetu Obywatelskiego Tczewa, pozytywną weryfikację zarówno formalną, jak i merytoryczną przeszło 17. Głosowanie rozpoczęło się 16 sierpnia i potrwa do 10 września.

Kwota przeznaczona na realizację to 1 mln zł, z tego 800 tys. zł przeznaczone zostanie na projekty duże (szacowane na kwotę do 250 tys. zł) a 200 tys. na projekty małe (do 25 tys. zł). Zwycięskie projekty zostaną wpisane do budżetu miasta na 2022 rok.

Jak głosować?

Głosować mogą wszyscy mieszkańcy miasta, niezależnie od wieku, ale jeden mieszkaniec ma możliwość oddania głosu wyłącznie na jeden projekt.

W przypadku głosowania przez osoby małoletnie, konieczna jest zgoda opiekuna prawnego na udział w głosowaniu.

Głosowanie odbywa się w jednej z następujących form:

- » osobiście poprzez oddanie głosu na karcie do głosowania i złożenie jej w terminie, w jakim odbywa się głosowanie w siedzibie Urzędu Miejskiego
- » elektronicznie, za pomocą interaktywnego formularza umieszczonego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Wzory kart do głosowania w wersji papierowej i elektronicznej są dostępne na www.bo.tczew.pl. Można je również otrzymać w Urzędzie Miejskim.

Budżet Obywatelski Tczewa realizujemy od 2014 roku. W tym czasie powstało ponad 100 nowych inwestycji

Głos uznaje się za ważny jeśli:

- » został oddany przez mieszkańca;
- » został oddany w terminie głosowania na projekty;
- » został oddany na karcie do głosowania zgodnej z obowiązującym wzorem.

Uwaga! Jeżeli mieszkaniec zagłosował więcej niż jeden raz, wszystkie oddane przez niego głosy są nieważne.

Na co głosować?

PROJEKTY DUŻE

Monitoring wizyjny – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

autor: **Maciej Skiberowski**

Monitoring wizyjny newralgicznych punktów w Tczewie (ul. Stanisławskiego; ul. Ściegiennego; ul. J. Narodu; pętla Czyżykowo; skrzyżowanie ul. Saperska, J. Narodu, Wojska Polskiego; ul. Żwirki skwer z fontanną; skrzyżowanie ul. Kościuszki, Słowackiego, Wyśzyńskiego; skrzyżowanie ul. J. Narodu, al. Zwycięstwa, ul. Saperska; skwer 750-lecia miasta Tczewa). Montaż kamer na słupach oświetleniowych. W skład

zestawu wchodziłyby m.in. kamery stacjonarne, lokalny rejestrator, zestaw zasilający ładowanie akumulatora w nocy.

Wymiana chodnika

autor: **Katarzyna Siurek**

Remont chodnika wzdłuż budynku mieszkalnego przy ul. Polnej 4, polegający na rozebraniu istniejącego chodnika i wykonaniu nowego o nawierzchni z kostki betonowej.

Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez montaż naświetlaczy na przejściach dla pieszych

autor: **Tomasz Tobiański**

Montaż naświetlaczy na przejściach dla pieszych, w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych i kierowców, w następujących miejscach: ul. Armii Krajowej na wysokości ul. Kasztanowej; ul. Armii Krajowej na wysokości Mon Blanc; al. Kociewska-w środku odcinka ul. Jagiellońska – ul. Żwirki, ul. Grunwaldzka – pomiędzy Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym a przedszkolem Twoja Niania; przejście dla pieszych przy ul. Cho-

pina na wysokości ul. Rybackiej oraz ul. Podgórznej; dwa przejścia dla pieszych na ul. Saperskiej w pobliżu SP 11.

Bezpieczna droga do szkoły

autor: **Piotr Woźny**

Budowa ciągu pieszo-rowerowego (z pierwszeństwem pieszych) o nawierzchni z kostki betonowej wraz z montażem ławek, śmietników oraz wykonaniem oświetlenia. Ciąg pieszo-rowerowy łączyłyby ulice ks. Bernarda Sychty i ul. Fenikowskiego.

Stoły do gier i piknikowania

autor: **Maciej Schwager**

Montaż stołów do gier oraz do piknikowania na terenie rekreacyjnym na Bulwarze Nadwiślańskim – 20 szt. oraz na terenie rekreacyjnym z fontanną przy ul. Żwirki – 5 szt.

Rozbudowa systemu monitoringu – bezpieczne dzieci i mieszkańcy Tczewa

autor: **Natalia Szumała**

Montaż kamer stacjonarnych monitoringu wraz z rejestratorem na słupach oświetleniowych

– głosujemy do 10 września

w wyszczególnionych lokalizacjach: ul. Armii Krajowej – deptak od ul. Topolowej; ul. Traugutta /ul. Armii Krajowej; Rondo Kociewskie; park przy placu zabaw i stawku przy ul. Czerwonego Kapturka/ul. Kubusia Puchatka; Park Miejski – przy fontannie z żabkami; skrzyżowanie ul. Puławskiego z ul. Czyżykowską, deptak przy ul. Jasińskiego i Armii Krajowej.

Rodzina Kanonka

autor: Wojciech Różanowski

Doposażenie istniejącego placu zabaw o nowe urządzenia zabawowe (piramida linowa, huśtawka „bocianie gniazdo”, karuzela trójramienna, ścianka wspinaczkowa, tablica edukacyjna kółko i krzyżyk). Doposażenie istniejącego „street workout” o nowe urządzenie. Budowa ogrodzonego wybiegu dla psów z urządzeniami służącymi do zabawy (kładka ruchoma, równoważnia, drążek do przeskakiwania, tuba wysoka, tunel domek oraz paliki do slalomu). Wybieg wyposażony byłby w śmietniki i pojemniki na psie odchody.

Przestrzenny napis 3D „Tczew” z elementami gryfa

autor: Krzysztof Misiewicz

Montaż wielkoformatowego podświetlonego napisu przestrzennego 3D „TCZEW” z elementem Gryfa na Bulwarze Nadwiślańskim. Napis o wymiarach 10 m szerokości i 2 m wysokości miałby być podświetlony. Przy napisie zamontowane zostałyby ławki.

Wymiana ogrodzenia przy Szkole Podstawowej nr 5 w Tczewie

autor: Gabriela Makać

Projekt zakłada wymianę starego znajdującego się w złym stanie technicznym ogrodzenia terenu Szkoły Podstawowej nr 5 wzdłuż ul. Obr. Westerplatte i ul. Lecha na nowe ogrodzenie o metalowych przęsłach, słupkach i cokole z cegły klinkierowej.

Miejskie grillowanie

autor: Iwona Nitza

Postawienie wiat nad stołami i ławkami przy grillu na os. Staszica przy ul. Spółdzielczej, które chroniłby korzystających z grilla przed opadami atmosferycznymi.

Nowe witacze Tczewa

autor: Krystian Jendrzewski

Wymiana istniejących witaczy na wjeździe do miasta od strony Gdańska, Czarlina, Bałdowa na nowe. Postawienie nowego witacza na wjeździe do Tczewa od strony dojazdu z autostrady A1.

Zielony zakątek

autor: Krystian Jendrzewski

Stworzenie zielonego terenu rekreacyjnego z utwardzonym placem do wypoczynku w kształcie koła, wyposażonym w ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe. Teren zostałby zagospodarowany poprzez nasadzenia zieleni: krzewów, drzew, bylin i rabat kwiatowych.

PROJEKTY MAŁE

Monitoring Jedności Narodu

autor: Maciej Skiberowski

Montaż kamery obrotowej na słupie oświetleniowym przy ul. Jedności Narodu, która obejmowałaby swoim zasięgiem mały plac zabaw przy ul. Jedności Narodu 12,13,14 i ul. Jedności Narodu 7,8,9 oraz bloki przy ul. Jedności Narodu nr 27,28,29,30,31. Kamera podłączona byłaby do istniejącego systemu monitoringu Tczewa.

Rozbudowa systemu monitoringu jakości powietrza SMOG.ALARMOWY.PL o 4 nowe czujniki na terenie miasta Tczewa

autor: Natalia Szumała

Montaż czujników pozwoliłby mieszkańcom Tczewa na obserwację aktualnego i archiwalnego stanu IJP (Indeks Jakości Powietrza) oraz danych dotyczących różnych frakcji pyłu zawieszonego w powietrzu (PM1, PM2.5, PM10). Lokalizacja: Os. Witosa, skrzyżowanie ul. Bałdowskiej z Nowowiejską, rondo przy ul. Rokickiej, skrzyżowanie ul. Gdańskiej z al. Zwycięstwa.

Stojaki rowerowe na terenie Tczewa

autor: Paulina Kremer

Montaż 55 szt. stojaków rowerowych w kształcie odwróconej litery „U”. Lokalizacja stojaków to: sklepy, tereny zielone, instytucje i inne ważne miejsca odwiedzane przez mieszkańców Tczewa.

Pieszno-rowerowa ścieżka (Tczew) Od Nowa. Uzupełnienie ścieżki pieszno-rowerowej wzdłuż Kanału Młyńskiego o montaż ławek, koszy na śmieci i psie odchody oraz nasadzenia zieleni

autor: Aleksandra Kussowska

Uzupełnienie istniejącej ścieżki pieszno-rowerowej w ławki, kosze na śmieci, kosze na psie odchody z zapasem woreczków oraz nasadzeniami zieleni przy ławkach. Projekt przewiduje 5 punktów na trasie ścieżki.

W każdym z nas drzemie troszkę dziecka

autor: Iwona Nitza

Montaż po jednej huśtawce i hamaku dla dorosłych w dwóch miejscach na placach zabaw: na Bulwarze Nadwiślańskim oraz na terenie rekreacyjnym przy TCSiR – kanonce.

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE

» bo.tczew.pl

OGŁOSZENIA

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) zostały wywieszone:

- » wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki - pawilon handlowy, o pow. 58,41 m², oznaczonej nr działki 32/46, obręb 5, KW GD1T/00027711/7, przeznaczonej do oddania w dzierżawę w drodze przetargu, w celu prowadzenia działalności handlowej;
- » wywieszony wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki, pawilon handlowy, o powierzchni 56,06 metrów kwadratowych oraz korytarza o powierzchni 2,84 metrów kwadratowych, stanowiący dojście do pawilonu, oznaczonej numerem działki 32/46, obręb 5, Księga Wieczysta GD1T/00027711/7, przeznaczonej do oddania w dzierżawę w drodze przetargu w celu prowadzenia działalności handlowej. Łączna powierzchnia dzierżawy będzie wynosiła 58,90 metrów kwadratowych;
- » wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki - pawilon handlowy, o pow. 58,41 m², oznaczonej nr działki 32/46, obręb 5, KW GD1T/00027711/7, przeznaczonej do oddania w dzierżawę w drodze przetargu, w celu prowadzenia działalności handlowej.

Medale dla Jacka Wiśniewskiego i Andrzeja Semborowskiego

Małgorzata Mykowska

Jacek Wiśniewski i Andrzej Semborowski podczas sierpniowej sesji Rady Miejskiej otrzymają Medale „Pro Domo Trsoviensi”. O ich przyznaniu radni zdecydowali jeszcze w grudniu ub. roku, jednak ze względu na pandemię, nie było możliwe zorganizowanie uroczystej sesji.

JACEK WIŚNIEWSKI

Wyróżnienie otrzymał za wieloletnią działalność w dziedzinie sportu, wychowanie wielu sportowców i promowanie miasta na całym świecie.

Jest wieloletnim trenerem i działaczem sportowym. Wychował wielu zawodników, którzy występowali na różnych poziomach rozgrywkowych. W 1991 został prezesem Międzyszkolnego Klubu Sportowego Sambor Tczew i pełnił tę funkcję nieprzerwanie do 2008 r. W tym czasie zawodnicy sekcji piłki ręcznej, pływania i lekkiej atletyki zdobyli wiele medali w zawodach rangi Mistrzostw Polski, przysparzając tym chluby klubowi i miastu. W 2000 roku został powołany w skład Zarządu Wojewódzkiego Związku Piłki Ręcznej i pełnił tę funkcję do dzisiaj. Za swoją sportową działalność na rzecz rozwoju sportu tczewskiego, był wielokrotnie nagradzany.

ANDRZEJ SEMBOROWSKI

Otrzymał wyróżnienie za długoletnią działalność sportową na terenie miasta, powiatu i kraju oraz promocję miasta i powiatu poza granicami kraju.

Na przełomie lat 1960/70 trenował dziesięciobój lekkoatletyczny i zakwalifikował się do reprezentacji Polski w tej dyscyplinie. Od 1997 roku kontynuował swoje zamiłowania sportowe w kategorii weteranów i masters. Startując w kategorii masters zdobył 23 medale, w tym 9 złotych, 7 srebrnych i 7 brązowych. Również w swojej pracy trenerskiej osiąga bardzo wiele sukcesów w pracy z młodzieżą i studentami. Na szczególne podkreślenie zasługuje praca z Reprezentacją Osób Niepełnosprawnych i osiągnięte rezultaty na Paraolimpiadzie i Mistrzostwach Europy.

Pro Domo Trsoviensi – zgłoś kandydata

Do 30 września na ręce przewodniczącego Rady Miejskiej można kierować wnioski o przyznanie Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. Jest to wyróżnienie przyznawane przez Radę Miejską za znaczące zasługi dla Tczewa i jego mieszkańców.

Medal można przyznawać za działalność naukową, gospodarczą, społeczną, kulturalną i sportową oraz inne osią-

gnięcia promocyjne, przynoszące miastu splendoru lub wyraźne korzyści mieszkańcom. Może być przyznawany mieszkańcom miasta oraz osobom spoza Tczewa.

Kandydatów do wyróżnienia zgłaszają instytucje, organizacje, zakłady pracy i inne formalnoprawne zbiorowości oraz grupy składające się z co najmniej 30 mieszkańców Tczewa.

Do wniosku należy dołączyć szczegółowe uzasadnienie. Złożone wnioski trafiają do przewodniczącego Rady Miejskiej, który konsultuje wnioski z zespołem złożonym z przewodniczących klu-

bów radnych. Pozytywnie zaopiniowane wnioski kierowane są do komisji merytorycznej przedmiotu działalności kandydata. Wnioski pozytywnie zaopiniowane przez komisję merytoryczną, kierowane są do Kapituły Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. W przypadku pozytywnej decyzji, przygotowany jest projekt uchwały, który następnie trafia pod obrady Rady Miejskiej. W danym roku kalendarzowym mogą być nadane nie więcej niż 3 medale, chyba że istnieją szczególne ku temu powody.

Medal wręczany jest w Dniu Tczewa – 30 stycznia.

Targi książki w Kościerzynie

Nagrody dla autorów z powiatu tczewskiego

Tekst:

Kazimierz Ickiewicz

Zdjęcie:

Miejska Biblioteka Publiczna
w Kościerzynie

28 czerwca na Rynku w Kościerzynie ogłoszone zostały wyniki Konkursu Literatury Kaszubskiej i Pomorskiej 2021. Dotychczas była to największa impreza promująca publikacje w języku kaszubskim oraz książki o Kaszubach i Pomorzu w języku polskim. W tym roku ze względów epidemicznych – główny organizator Biblioteka Miejska im. Ks. Konstantego Damrota w Kościerzynie – zaproponowała nową formułę. Tradycyjnie podczas Targów kościerski Rynek wypełniony był stoiskami, na któ-

rych swoje publikacje prezentowali wydawcy z Kaszub i Pomorza. W tym roku do Kościerzyny przybyli tylko nagrodzeni i wyróżnieni autorzy oraz wydawcy, by wspólnie uczestniczyć w ogłoszeniu wyników i rozdaniu nagród. Nagrody

i wyróżnienia przyznawane są w dwóch kategoriach – wydawnictw literatury kaszubskiej i literatury pomorskiej. Wyboru laureatów dokonała komisja konkursowa w składzie: prof. Tadeusz Linkner – przewodniczący oraz prof.

Kazimierz Nowosielski, Bogumiła Cirocka, Iwona Makurat, Renata Mistarz i Grzegorz Schramke – członkowie.

Wśród laureatów w dziedzinie literatura pomorska znaleźli się dwaj autorzy z powiatu tczewskiego.

- » pierwsze miejsce wśród opracowań naukowych uzyskała publikacja ks. prof. dr. hab. **Anastazego Nadolnego** z Pelplina pt. *Słownik biograficzny kapłanów wyświęconych w latach 1921-1945 pracujących w diecezji chełmińskiej* (Wydawnictwo Bernardinum w Pelplinie)
- » drugie miejsce wśród książek - albumów uzyskała publikacja **Kazimierza Ickiewicza** pt. *Szkoła Morska w Tczewie w latach 1920-1930* (wydawca to Starostwo Powiatowe w Tczewie)

Stypendia szkolne – złoż wniosek do 15 września

Wydział Edukacji UM
tel. 58 77 59 370

15 września mija termin składania wniosków na stypendia szkolne. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało 426 uczniów (I-VI) oraz 312 uczniów (IX-XII) w tym 3 uczniów z zasiłku szkolnego. Łącznie otrzymali ponad 364 tys. zł.

Stypendium szkolne to forma pomocy uczniom, której celem jest wyrównanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego.

Miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty kryterium do-

chodowego tj. 528 zł (netto). Wnioski składa się w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego w Tczewie.

Termin składania wniosków: do 15 września, dla słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych – do 15 października.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym, w przypadku słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych od października do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniowi na:

- » całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału

w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania (np. wyrównawcze zajęcia edukacyjne, zajęcia dla dysgrafików, dyslektyków, logopedyczne, przedsięwzięcia realizowane przez szkołę jak wyjścia/ wyjazdy do kina, teatru, wycieczki szkolne itp.);

- » całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, np. nauki języków obcych, zajęć muzycznych, komputerowych, sportowych;
- » pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym (np. zakup podręczników, lektur, słowników, multime-

dialnych programów edukacyjnych, komputera, zakup wyposażenia ucznia w związku z udziałem w zajęciach realizowanych poza szkołą np. zakup instrumentu muzycznego, zakup okularów);

- » całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w szczególności: transportu środkami komunikacji zbiorowej, zakwaterowania w bursie, internacie (z wykluczeniem opłat za żywność)

Wypłata stypendium szkolnego następuje poprzez zwrot wydatków, które musi zaakceptować naczelnik Wydziału Edukacji UM).

Karta Mieszkańca Tczewa

Tczewianie już od sierpnia mogą korzystać z Karty Mieszkańca Tczewa, dzięki której mają dostęp do szeregu ulg, np. na korzystanie z komunikacji miejskiej oraz usług miejskich jednostek. Zakres ulg będzie systematycznie poszerzany.

MIROSŁAW POBŁOCKI
PREZYDENT TCZEWA

– Chciałbym, aby Karta Mieszkańca Tczewa była swego rodzaju podziękowaniem dla tych, którzy płacąc w naszym mieście podatki uczestniczą w jego rozwoju. Karta pozwoli tczewianom korzystać z preferencyjnych cen na usługi proponowane przez miejskie jednostki, jak spektakle, koncerty, basen, siłownia i wiele innych. Zapewni tańsze bilety komunikacji miejskiej, a w przyszłości

korzystniejsze opłaty za miejsca parkingowe. Mam nadzieję, że do programu szybko dołączą również prywatni usługodawcy zyskując w ten sposób wizerunek firmy przyjaznej mieszkańcom i jednocześnie powiększając grono swoich klientów.

Kto może otrzymać Kartę Mieszkańca Tczewa?

Do korzystania z programu są uprawnione osoby spełniające przynajmniej jeden z warunków:

- » rozliczają podatek dochodowy (PIT) w Urzędzie Skarbowym w Tczewie i jako miejsce zamieszkania podają Tczew, a także członkowie ich rodzin (w rozumieniu art. 6 pkt 14 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej tj. osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące)
- » rozliczają w Tczewie podatek rolny z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Kartę mogą otrzymać także dzieci tych osób – do ukończenia przez nie 18. lub 25. roku życia (młodzież ucząca się) oraz dzieci niepełnosprawne (bez ograniczenia wieku) pozostające pod opieką rodzica.

Gdzie i kiedy można otrzymać Kartę Mieszkańca Tczewa?

Kartę Mieszkańca Tczewa można odbierać:

- » w Punkcie Karty Miejskiej przy **ul. Pomorskiej 10**:
poniedziałek: 7.00-15.00
wtorek: 10.00-18.00
środa: 7.00-15.00
czwartek: 9.00-17.00
piątek: 7.00-15.00
- » w budynku na pętli autobusowej na os. Czyżykowo, przy **ul. Konarskiego 12** – od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-14.30.

Wkrótce uruchomiony zostanie kolejny punkt – w hali nr 1 na targowisku Manhattan.

Aby otrzymać Kartę Mieszkańca Tczewa należy wypełnić wniosek dostępny w powyższych punktach lub na stronie internetowej www.karta.tczew.pl. Wniosek wymaga załączenia aktualnego kolorowego zdjęcia twarzy (może być w wersji elektronicznej, foto-

grafię można również wykonać nieodpłatnie w punktach wydawania Karty). Potrzebne będzie również okazanie pierwszej strony zeznania podatkowego PIT za ostatni rok, a w przypadku osób rozliczających podatek rolny – pierwszej strony informacji o gruntach. Młodzież szkolna i ucząca się powinna przedstawić kopię aktualnej legitymacji szkolnej lub studenckiej i oświadczenie o planowanym terminie zakończenia nauki.

Wniosek można wysłać również internetowo.

Karta wydawana będzie na 3 lata, po tym czasie osoby zainteresowane będą musiały złożyć ponownie wniosek.

Jakie korzyści zapewni Karta Mieszkańca Tczewa?

Posiadanie Karty pozwoli na nieodpłatny lub ulgowy dostęp do usług świadczonych przez miejskie jednostki organizacyjne. Ze zniżek można korzystać m.in. w obiektach Tczewskiego Centrum Spor-

tu i Rekreacji (np. basen, siłownia), w Centrum Kultury i Sztuki (koncerty i inne wydarzenia, kółka zainteresowań, warsztaty) oraz w Fabryce Sztuk (warsztaty dla osób dorosłych).

Katalog korzyści wynikających z posiadania Karty Mieszkańca Tczewa będzie na bieżąco poszerzany, w miarę dołączania do programu kolejnych partnerów, np. punktów usługowych, gastronomicznych, fitness itd.

Karta umożliwi tańsze podróżowanie autobusami komunikacji miejskiej. Gdy wprowadzone zostaną płatne miejsca parkingowe, posiadaczy Karty Mieszkańca Tczewa obowiązywać będzie korzystniejsza taryfa.

Gdzie otrzymasz szczegółowe informacje?

- » www.karta.tczew.pl
- » e-mail: info@karta.tczew.pl
- » tel. 798 484 641 (godz. 7.30-15.00)

– odbierz i korzystaj z ulg

Oferta Centrum Kultury i Sztuki

Kultura i edukacja artystyczna. Koncerty pod dachem i w plenerze, spektakle teatralne, musicale, projekcje filmowe, kabarety, pikniki i wiele innych wydarzeń artystycznych.

To prężnie rozwijająca się instytucja, która kieruje swoją bogatą ofertą kulturalną zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

Prowadzonych jest kilkanaście sekcji artystycznych, dodatkowo istnieje możliwość wynajęcia sali do prób lokalnym zespołom muzycznym.

Posiadacze Karty Mieszkańca Tczewa otrzymują **zniżkę w wysokości 50 proc.** na własne imprezy kulturalne i zajęcia artystyczne CKiS.

Fot. CKiS

Oferta Fabryki Sztuk

Instytucja, która za swoją siedzibę obrała zabytkowe budynki pofabryczne z XIX wieku. W centrum miasta, w zrewitalizowanym miejscu, na mieszkańców, gości, turystów czeka przebogata i różnorodna oferta. Edukacja regionalna, spacerzy z przewodnikiem, warsztaty artystyczne, zmieniające się wystawy, wernisaże, pokazy, projekcje i spotkania z twórcami. Poza wystawami malarstwa, grafiki, rzeźby oraz fotografii, gości przyciągają wyjątkowe ekspozycje historyczne. Fabryka Sztuk prowadzi szeroką działalność edukacyjną – lekcje historyczne, regionalne, o sztuce oraz warsztaty artystyczno-

-edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizuje także imprezy plenerowe, wspiera organizacje pozarządowe, gromadzi i przechowuje muzealia. Fabryka Sztuk jest obiektem ogólnodostępnym, niezmiennie otwartym na nowe inicjatywy. To przyjazna placówka kultury, żyjąca instytucja, gdzie można przyjemnie obcować ze sztuką oraz miło i pożytecznie spędzić czas.

Zapraszamy przez siedem dni w tygodniu do siedziby głównej przy ul. 30 Stycznia 4 i do kamienic przy ul. Podmurnej 12 i 15, wyremontowanych w ramach rewalizacji Starego Miasta.

Fot. Rafał Grzenkowski

Posiadacze Karty Mieszkańca od 1 sierpnia otrzymują **50 proc. zniżkę** na odpłatne

proponowane przez Fabrykę Sztuk tj. warsztaty ceramiczne i graficzne, spacerzy z przewodnikiem.

Oferta Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji

Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji przygotowało specjalną ofertę dla posiadaczy Karty Mieszkańca Tczewa.

Od 1 sierpnia posiadacze Karty Mieszkańca Tczewa mogą skorzystać z **50-procentowego upustu** na następujące usługi:

- » całonocny bilet na basen odkryty dla dorosłych – 15 zł, po upuście 7,5 zł,
- » bilet jednorazowy na basen kryty – 15 zł, po upuście 7,5 zł,
- » bilet jednorazowy na siłownię – 20 zł, po upuście 10 zł,

- » bilet jednorazowy na basen i siłownię – 30 zł, po upuście 15 zł,
- » bilet jednorazowy na Aerobic – 15 zł, po upuście 7,5 zł,
- » bilet jednorazowy Aqua spinning – 20 zł, po upuście 10 zł,
- » bilet jednorazowy do strefy saun – 20 zł, po upuście 10 zł.

Ceny za zajęcia z nauki pływania od 1 września:

- » mały basen – 390 zł, po upuście 195 zł (5 zł mniej niż w sezonie 2020/2021)

Fot. TCSiR

- » duży basen – 490 zł, po upuście 245 zł.

- » duży basen, dorośli – 530 zł, po upuście 265 zł.

Tczew inwestuje w bazę sportową i wspiera aktywnych

Małgorzata Mykowska

Miasto Tczew systematycznie inwestuje w infrastrukturę sportową i na wiele sposobów wspiera kluby i stowarzyszenia sportowe, m.in. poprzez system grantów i dotacji, nagrody dla zawodników i trenerów czy możliwość korzystania z miejskich obiektów.

– Celem samorządu miasta Tczewa jest, aby baza sportowo-rekreacyjna była wykorzystywana nie tylko przez zawodników, ale też była dostępna dla wszystkich, którzy lubią aktywnie spędzać czas, niezależnie od wieku i kondycji fizycznej – mówi **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. – W tym roku finalizujemy II etap budowy stadionu lekkoatletycznego przy ul. Baldowskiej. Obiekt posiada certyfikat Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Tczewianie już mogą korzystać z nowego boiska do plażowej piłki ręcznej i piłki nożnej – na kanoncie.

Kończy się realizacja II etapu budowy stadionu lekkoatletycznego. Trybuny pomieszczą 500 kubiców

Trwa procedura zmierzająca do rozbudowy kompleksu basenów. Inwestujemy w nowe ścieżki rowerowe. Kilka miesięcy temu miasto wykupiło od Federacji Związków Zawodowych PKP działkę użytkowaną przez sekcję wioślarską KKS Unia Tczew, aby w przyszłości łatwiej było rozbudować tam bazę wioślarską, a na-

wet utworzyć centrum sportów wodnych.

Utrzymanie infrastruktury sportowej obsługiwanej przez Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji (m.in. basen, korty tenisowe, lodowisko/rolkowisko, boiska piłkarskie przy ul. Ceglarskiej, Elżbiety, stadion przy ul. Baldowskiej) to koszt budżetu miasta przekra-

czający 2 mln zł rocznie (nie licząc kosztów administracji i wynagrodzeń).

W 2021 r. łączna kwota dotacji na kulturę fizyczną i sport z budżetu miasta adresowana do klubów i stowarzyszeń sportowych to ponad 1 mln zł, z tego 635,5 tys. zł na sport młodzieżowy i 431 tys. zł na sport seniorski. Najwyższa kwota – 250 tys. trafia do I-ligowego zespołu piłki ręcznej kobiet – SPR Sambor. Jeśli chodzi o sport młodzieżowy, największe wsparcie przekazywane jest na szkolenie dzieci i młodzieży w Młodzieżowym Klubie Sportowym Gryf Tczew (139 tys. zł) oraz na szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w Międzyszkolnym Klubie Sportowym „Sambor” (prawie 106 tys. zł).

Co roku sportowcy i trenerzy, którzy osiągają najlepsze wyniki są nagradzani przez prezydenta Tczewa. Za ubiegły rok prezydent Mirosław Pobłocki nagrodził 24 zawodników i 10 trenerów przekazując im łącznie prawie 50 tys. zł.

Fot. Sylwia Balda

„Nurkuj w zielone” warsztaty dla dzieci

Joanna Sadowska,
Grzegorz Pawlikowski,
Daria Kalvinkovskaya

„Nurkuj w zielone” to pomysł na sześć spotkań w przyrodzie miejskiej dla rodziców z dziećmi. Grupa nieformalna „Dzicy Przyrodnicy” ma pełen worek pomysłów na wspólny czas w plenerze. Zanurzycie się z nimi w tczewskie zieloności?

Projekt adresowany jest do dzieci w wieku ok. 6-10 lat wraz z dorosłym opiekunem. Na każde zajęcia obowiązują zapisy – maks. 15 dzieci (plus opiekunowie).

Spotkania odbędą się kilka razy w parku miejskim, raz nad Wisłą, raz na Górkach. Organizatorzy zapewniają zabawy i gry o tematyce przyrodniczej, strefę relaksu z hamakami, kocykami i prostymi grami. Uczestnicy muszą się ubrać odpowiednio do pogody, zabrać coś do jedzenia i picia oraz przestroić umysły na zielone fale.

Pierwsze warsztaty o tematyce ptasiej odbędą się **13 sierpnia o godzinie 10.00** (więcej na naszym fanpagu o tutaj <https://www.facebook.com/Dzicy-Przyrodnicy-108282388220760>). Terminy kolejnych spotkań będą podawane z dwutygodniowym wyprzedzeniem. W planach są spotkania trwające ok. 3 godziny co kilka tygodni.

Warsztaty poprowadzą: **Joanna Sadowska, Grzegorz Pawlikowski i Daria Kalvinkovskaya** – grupa nieformalna „Dzicy Przyrodnicy”, działają-

cą pod patronatem Ruch Inicjatyw Obywatelskich Tczewa. Łączy ich miłość do przyrody, czystego powietrza, rowerów i aktywności w przestrzeniach miejskich.

Zajęcia są darmowe. Projekt został dofinansowany kwotą 4620 zł z w ramach programu „Działaj Lokalnie”, który realizuje Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności za pośrednictwem Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundacja Pokolenia ze środków Gminy Miejskiej Tczew i Banku Spółdzielczego w Tczewie.

Rowerowe aktualności

Tekst i zdjęcia:

Grzegorz Pawlikowski

Samodzielne stanowisko
ds. polityki rowerowej

tel. 58 77 59 428

e-mail: rowery@um.tczew.pl

rower.tczew.pl

facebook.com/mdrtczew

Mevo 2.0

Poznaliśmy oferty w przetargu na nowe MEVO. O zamówienie ubiega się dwóch wykonawców: Konsorcjum BikeU i Freebike oraz City Bike Global, SA.

Wykonawca zostanie wybrany na podstawie 2 głównych kryteriów: ceny (60 proc.) i koncepcji funkcjonowania Systemu (40 proc.). Konsorcjum BikeU i Freebike zaproponowało kwotę 365,31 mln zł, zaś City Bike Global SA. kwotę 159,27 mln zł. Niższa kwota zbliżona jest do szacowanej przez OMGGiS.

Na moment tworzenia niniejszego wydania panoramy trwała ocena złożonych ofert. W przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia przetargu i zawarcia umowy do końca września br., uruchomienie I etapu systemu odbędzie się jesienią 2022 r. Taki długi czas na uruchomienie wynika ze światowego boomu na rowery oraz pandemii, która wydłużyła terminy dostaw części rowerowych m.in. z Chin.

Nowe Mevo ma być systemem mieszanym złożonym z co najmniej 4099 rowerów (w tym 1000 tradycyjnych), 717 stacji rowerowych, abonament miesięczny będzie wynosił 29,99 zł, w każdej z 16 gmin będą punkty ładowania baterii, będzie możliwość wypożyczenia roweru z rozładowaną baterią. Umowa z nowym operatorem będzie podpisana na 90 mie-

sięcy. System swoim zasięgiem obejmie 16 gmin – dotychczasowe 14 (Gdańsk, Gdynia, Sopot, Żukowo, Reda, Pruszcz Gdański, Tczew, Sierakowice, Rumia, Somonino, Stężyca, Kartuzy, Puck i Władysławowo), a także dodatkowo Kolbudy i Kosakowo.

W przypadku miasta Tczewa system będzie dotyczył 28 stacji oraz 125 rowerów, w tym 95 rowerów wspomaganych elektrycznie.

Rowerem do pracy – czy będzie rekordowa?

Trwa jubileuszowa V edycja konkursu „Rowerem do Pracy”. Osoby uczestniczące przejechały dotychczas ponad 42 tys. razy pokonując ponad 255 tys. km. W konkursie uczestniczą 63 firmy (już o 8 więcej niż na koniec zeszłej edycji) oraz 491 pracowników (w 2020 roku: 424, w 2019 roku: 499). Rejestracja firm i pracowników będzie trwała do końca konkursu czyli do 31 października br.

» roweremdo pracy.tczew.pl

Kamera przy dworcu PKP

W miesiącu lipcu została zamontowana kamera w okolicy wiat rowerowych na dworcu PKP. Liczymy, że dzięki tej kamerze proceder związany z kradzieżami zmniejszy się lub całkowicie zniknie.

Na dworcu PKP na górnej płycie znajduje się 120 miejsc na rowery. W okresie przed pandemią ilość zajętych miejsc w szczytowych momentach dochodziła do 90-120 rowerów. W związku z nauką zdalną na uczelniach w trójmieście, ilość rowerów na dworcu spadła do 60-80 rowerów.

Stacja naprawy rowerów

Na niecce Jedności Narodu przy Szkole Podstawowej nr 11 została zamontowana samoobsługowa stacja naprawy rowerów. Stacja została wykonana w całości siłami Zakładu Usług Komunalnych w Tczewie.

ZUK od bieżącego roku zajmuje się naprawami wszystkich miejskich stacji naprawy rowerów. Przed wakacjami zostały naprawione wszystkie pompki przy stacjach naprawy rowerów oraz zostały uzupełnione klucze rowerowe.

Przegląd infrastruktury rowerowej

Na przełomie czerwca i lipca odbyło się spotkanie zaktualizowanego składu Zespołu ds. Polityki Rowerowej. Tym razem spotkanie odbyło się w terenie, na rowerach oczywiście.

Celem spotkania była inwentaryzacja infrastruktury rowerowej. Z zebranych danych powstał raport. Pierwszy taki dokument powstał (społecznie wykonany przez stowarzyszenie Tczewska Inicjatywa Rowerowa) w 2013 roku. Obecnie za przygotowywanie taki raportów i konsultacje z mieszkańcami odpowiada Miasto Tczew. Raporty są tworzone corocznie. Za realizację zadań z raportu w dużej mierze odpowiada Zakład Usług Komunalnych w Tczewie.

XX Festiwal Grzegorza Ciechowskiego

Stowarzyszenie PRO-ART
Agencja Impresyjna Pop&Art
 festiwalciechowskiego.pl
 facebook.com/
 festiwalciechowskiego

IN Memoriam Festiwal Grzegorza Ciechowskiego odbywa się od 2002 roku w Tczewie, rodzinnym mieście artysty. Pomimo skromnego budżetu na koncerty przyjeżdżają ludzie z okolicznych województw, a fani Republiki pielgrzymują z całej Polski i zagranicy. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.

W ramach Festiwalu od 2006 roku ma miejsce również Ogólnopolski Konkurs Piosenek Grzegorza Ciechowskiego, podczas którego rozmaici artyści prezentują własne interpretacje utworów tej nietuzinkowej postaci polskiej muzyki. Piosenki te wchodzi na stałe do repertuaru uczestników.

Fot. Karol Kacperski

Orkiestra Kameralna PROGRESS pod batutą Szymona Morusa

Festiwal jest współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej Tczew przeznaczonych na realizację zadania publicznego „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”. Sponsorami ponadto są: ZAiKS, ZWiK Tczew, ZUOS Tczew, Bank Spółdzielczy w Tczewie, Apator Metrix, Starostwo Powiatowe w Tczewie, Necon Deweloper, Przychodnia Rogowscy.

Impreza odbywa się pod patronatem honorowym Mieczysława Struka, Marszałka Województwa Pomorskiego, przy współpracy Centrum Kultury i Sztuki, Fabryki Sztuk, Restauracji „Piaškowa”, Fanklubu „Republika Marzeń”, Stowarzyszenia „Porozumienie na Plus”, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie.

PROGRAM

28 VIII, godz. 13:00-16:00

GRA MIEJSKA „Śladami Grzegorza Ciechowskiego”, początek lokomotywa w biało-czarne pasy przy dworcu PKP

28 VIII, godz. 17:30

park przy Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie, ul. Wyszyńskiego 10

» KONCERT FINAŁOWY

XV Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Grzegorza Ciechowskiego

» **GOŚĆ SPECJALNY** – Sławomir Ciesielski z zespołem EURAZJA

» KONCERT JUBILEUSZOWY

„Młodzi artyści interpretują piosenki Grzegorza Ciechowskiego”

28-29 VIII, plac przed Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie, ul. Wyszyńskiego 10

WYSTAWA „Z dyskografii Grzegorza Ciechowskiego. Obywatel GC”, przygotowana przez Fabrykę Sztuk

29 VIII, godz. 17:00

sala widowiskowa Centrum Kultury i Sztuki, ul. Wyszyńskiego 10

KONCERT PREMIEROWY

„Orchestral Tribute to Grzegorz Ciechowski” Orkiestry Kameralnej PROGRESS pod batutą Szymona Morusa

Konkurs fotograficzny prezydenta miasta

Biurowo Rzecznika Prasowego UM
 tel. 58 77 59 320/490

Przypominamy, że trwa ósmą już edycja konkursu fotograficznego: „Cztery pory roku w Tczewie – kalendarz 2022”. Do wygrania tym razem nie 3,5 tys., ale 4 tys. zł. Warto wykorzystać ostatnie dni lata na wykonanie interesujących ujęć miasta.

Zdjęcia powinny przedstawiać Tczew w czterech porach roku, pokazywać pozytywne zmiany zachodzące w ostatnich latach oraz zachęcać do odwiedzenia naszego miasta. Zdjęcia nie muszą być wykonane w 2021 r., ale powinny przedstawiać stan aktualny. Zwycięskie prace posłużą do wykonania kalendarza na 2022 rok.

Fot. Jacek Cherek

Lato na Starym Mieście

Konkurs ma charakter otwarty. Prace konkursowe wraz z kartą zgłoszenia należy przelać na adres: sniegula@um.tczew.pl lub dostarczyć do Urzędu Miejskiego (Biuro Rzecznika

Prasowego) do 15 października 2021 r. z dopiskiem „Konkurs fotograficzny”.

Prace konkursowe powinny być dostarczone w postaci

plików cyfrowych o rozdzielczości przynajmniej 300 dpi, dłuższym boku 45 cm, w standardzie RGB lub w skali szarości e-mailem lub na elektronicznym nośniku danych. Dodatkowo można też dołączyć odbitki na papierze fotograficznym w formacie 30×20 cm. Każdy uczestnik zgłasza od 4 do 8 fotografii poziomych, w proporcji 2×3 (4×6), uwzględniających wszystkie pory roku. Prace konkursowe należy oznaczyć imieniem i nazwiskiem autora oraz opisem zdjęcia, uwzględniającym porę roku, datę i miejsce jego wykonania.

Kartę zgłoszenia i regulamin można otrzymać w Biurze Rzecznika Prasowego Urzędu Miejskiego lub pobrać ze strony internetowej miasta.

Witrażownictwo. Część II

Emilia Kalinowska
Fabryka Sztuk

Do połowy września na deptaku przy ul. Jarosława Dąbrowskiego można oglądać wystawę Fabryki Sztuk pt. „Obrazy światłem malowane. Wybrane witraże figuralne Fary św. Krzyża i kościoła św. Józefa w Tczewie”, której autorkami są: **Emilia Kalinowska i Natalia Kuśmierczuk**. W poprzednim numerze omówiliśmy ogólnie rozwój sztuki witrażowniczej. Tym razem przyglądnijmy się witrażom z Fary św. Krzyża.

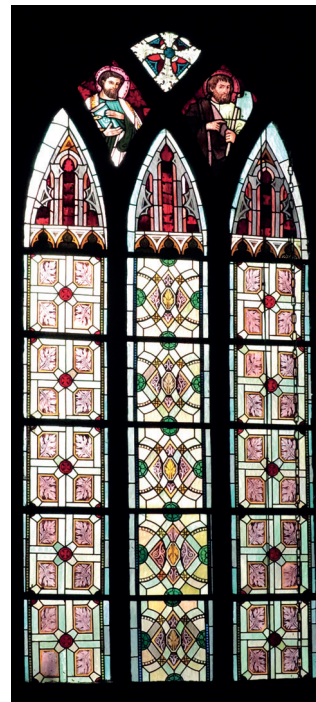

Zbiory pracowni F. Binsfelda w Trewirze

Karton do nieistniejącego witraża Fary św. Krzyża, z wizerunkiem św. Jana Nepomucena

Najstarsze zachowane tczewskie witraże pochodzą z II połowy XIX oraz początków XX wieku – były to czasy, kiedy miasto znajdowało się pod zaborem pruskim. Polacy przez lata uzależnieni od obcych narodowości składali zamówienia na dekoracyjne przeszklenia u wytwórni niemieckich i austriackich działających w Polsce bądź innych zagranicznych. Tak też było w przypadku Tczewa.

Najstarsze witraże znajdują się w trzynastowiecznej Farze św. Krzyża. Jest ich sześć. Dwa, datowane na II połowę XIX wieku, zatytułowane „Wniebowstąpienie” oraz „Miłosierny Samarytanin”, zdobią okna kaplicy Matki Boskiej Różańcowej. Niestety nie posiadają sygnatury, stąd też trudno ustalić ich autorstwo. Prawdopodob-

Fot. Emilia Kalinowska

Witraż ornamentalny Fary, I połowa XX wieku. Widoczni apostołowie: św. Jan lub św. Jakub i św. Mateusz

nie są dziełem pracowni niemieckich lub śląskich, tak jak większość przeszkleń Tczewa z tego okresu. Witraże pierwotnie mieściły się w kościele poddominikańskim. Najprawdopodobniej przeniesiono je po tym, jak 8 marca 1945 roku Niemcy saperzy wysadzili most kolejowy na Wiśle, uciekając przed zbliżającą się Armią Czerwoną. Wówczas większość witraży fary wypadła i uległa zniszczeniu.

Zachowały się również cztery inne witraże: dwa z przedstawieniami ewangelistów – św. Łukasza i św. Marka – wmon-

owane w 1909 roku podczas gruntownego remontu wnętrza fary (1906-1916) oraz dwa z dekoracją ornamentalną i wizerunkami świętych, wykonane nieco później. Witraże są dziełem warsztatu Franza Binsfelda z Trewiru.

Dziełem nadreńskiej pracowni były też nieistniejące już witraże z wizerunkami: św. Piotra, św. Jana Nepomucena, Anioła Stróża, św. Jana Chrzyciela, ze sceną Zwiastowania NMP, a także świętych: Bartłomieja, Tomasza, Andrzeja i Szymona. Wszystkie te przeszklenia – datowane na I połowę XX wieku – zdobiły okna fary zanim w marcu 1945 roku doszło do opisanego wyżej wybuchu.

Z zachowanych źródeł wynika, że obok przeszkleń wykonanych przez warsztat z Trewiru, kościół zdobiły również witraże powstałe w końcu XIX wieku we wrocławskiej pracowni Adalberta Rednera – malarza i witrażysty pochodzącego z Pomorza. Niestety prawdopodobnie spotkał je ten sam tragiczny los, co pozostałe. Jak dotąd nie udało się znaleźć żadnych materiałów na ich temat. Druga wojna światowa, jak i wprowadzone po jej zakończeniu zmiany spowodowały ogromne luki w zasobach archiwalnych – znaczna ich część uległa zniszczeniu. Wiadomo jedynie, że artysta otrzymywał wiele zleceń na Pomorzu i Warmii, w czym najpewniej pomagał mu jego starszy brat Leo Redner – ówczesny biskup ordynariusz chełmiński, który często wizytował w parafiach.

Fabryka Sztuk zaprasza na Letnie Targowisko

Letnie Targowisko to jarmark różnorodności z udziałem blisko stu wystawców, na którym będzie można kupić bi-

beloty, wyroby rękodzielnicze, książki, starocia. Nie zabraknie też występów artystów ulicznych: szczudlarzy, kuglarzy, iluzjonistów.

Termin: 29 sierpnia

w godz. 10.00-17.00

Miejsce: Skwer Doktora Schefflera, ul. Jarosława Dąbrow-

skiego (deptak), Mickiewicza, Krótka oraz fragmenty ulic: Łaziennej (przy bibliotece) i Stefana Kard. Wyszyńskiego

Dbajmy o poprawę jakości powietrza

Opracował:
Krystian Jendrzewski

Złóż deklarację o źródle ciepła!

1 lipca została uruchomiona Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB). Jest to narzędzie informatyczne służące gromadzeniu i udostępnianiu informacji na temat ogrzewania wszystkich budynków w całym kraju.

Deklarację składa właściciel nieruchomości lub zarządca budynku mieszkalnego jak i niemieszkalnego, w którym znajduje się źródło ciepła i spalania paliw.

W przypadku mieszkania w bloku to zarządca zgłosi wspólne źródło ciepła. Natomiast jeżeli w lokalu jest indywidualne źródło ciepła np. kominek to taką deklarację trzeba złożyć samodzielnie.

Na złożenie deklaracji budynku oddane przed 1 lipca 2021 mają czas do 30 czerwca 2022 r. natomiast budynki nowo powstałe w terminie 14 dni od uruchomienia nowego źródła ciepła lub spalania paliw.

Deklarację składamy w wersji papierowej do Urzędu Miasta lub Gminy, właściwym zgodnie z lokalizacją budynku. Druki do pobrania w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Tczewie pl. Piłsudskiego 1 oraz ul. 30 Stycznia 1, a także na stronie: www.gunb.gov.pl

DEKLARACJĘ MOŻNA ZŁOŻYĆ ELEKTRONICZNIE POPRZEC PORTAL:

» zone.gunb.gov.pl

Baza Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków będzie ważnym narzędziem wspierającym wymianę starych kotłów grzewczych oraz miejscem, w którym dostępne będą informacje na temat wszystkich programów finansowania wymiany pieców. Dzięki szczególnym danym o budynkach bę-

KOTŁY		WYMIEN NA:	
< kl. 3	DOSTĘP DO SIECI C.O. LUB GAZOWEJ	01 września 2024	C.O. LUB GAZOWA / OZE / INSTALACJA NA PALIWO GAZOWE / INSTALACJA NA LEKKI OLEJ OPAŁOWY / ENERGIA ELEKTRYCZNA
kl. 3 i 4		01 września 2026	
kl.5		01 lipca 2035	
KOMINKI I PIECE		WYMIEN NA:	
< kl. 3	BRAK DOSTĘPU DO SIECI C.O. LUB GAZOWEJ	01 września 2024	OZE / INSTALACJA NA PALIWO GAZOWE / INSTALACJA NA LEKKI OLEJ OPAŁOWY / ENERGIA ELEKTRYCZNA, INSTALACJA NA PALIWO STAŁE SPEŁNIAJĄCA WYMAGI EKOPROJEKTU
kl. 3 i 4		01 września 2026	
kl.5		01 lipca 2035	
kominki, piece, kozy		01 września 2024	INSTALACJA NA PALIWO STAŁE SPEŁNIAJĄCA WYMAGI EKOPROJEKTU

Terminy wejścia w życie wymagań uchwały antysmogowej

dziemy wiedzieć o wiele więcej na temat sytuacji w mieszkalnictwie. Baza stanowić będzie narzędzie dla organów administracji centralnej i samorządowej do realizacji polityki niskoemisyjnej. Dla obywateli zostaną uruchomione usługi, które przyczynią się do poprawy stanu technicznego budynków w zakresie bezpieczeństwa, np. zamówienie przeglądu kominiarskiego czy inwentaryzacja budynku.

Złożenie deklaracji jest obowiązkowe! Zgodnie z art. 27h ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków wprowadza się sankcje karne, które mogą być nakładane w przypadku niezłożenia w ustawowym terminie deklaracji. Za brak złożenia deklaracji będzie grozić grzywna, która jest wymierzana na zasadach ogólnych kodeksu wykroczeń. Przepisy sankcyjne uwzględniają jednak instytucję czynnego żalu, oznacza to iż złożenie deklaracji po terminie, jednak przed powzięciem wiadomości o tym fakcie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, nie skutkuje wymierzeniem kary.

ORGAN NADZORUJĄCY BAZĘ CEEB

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
00-512 Warszawa, ul. Krucza 38/42,
e-mail: info-ceed@gunb.gov.pl

INFORMACJE I MATERIAŁY:

» gunb.gov.pl

W przypadku problemów ze złożeniem deklaracji lub jej wypełnieniem można skontaktować się z pracownikami Urzędu Miejskiego w Tczewie pod nr telefonów:

58 777 53 41/58 77 59 447/

58 77 59 491/58 77 59 436.

Uchwała antysmogowa w pomorskiem

Uchwała nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. dotyczy wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Za wymianę starego kotła jest odpowiedzialny właściciel instalacji.

Użytkownik instalacji jest odpowiedzialny za stosowanie paliw dopuszczonych uchwałą. Od 1 stycznia 2021 r. zakaz stosowania:

- » mułów i flotokonzentratów węglowych
- » węgla brunatnego
- » mieszanek z wysokim udziałem węgla kamiennego o uziarnieniu 0-3 mm
- » biomasy stałej o wilgotności > 20 proc.

Można palić w kominku, ale tylko tam, gdzie jest dostęp do sieci ciepłowniczej. Dopuszcza się jedynie okazjonalne używanie kominków, o ile spełniają wymagania w zakresie ekoprojektu, a ich eksploatacja nie powoduje uciążliwości, w tym zadyminienia, na terenach sąsiadujących*

* Okazjonalne spalanie biomasy odnosi się do faktu, że zgodnie z ustawą Prawo budowlane kominek nie powinien być podstawowym źródłem ciepła. W kontekście uchwały antysmogowej decydującym kryterium jest klasa urządzenia oraz brak uciążliwości na terenach sąsiadujących.

INFORMACJE:

» pomorskie.eu/polityka-antysmogowa

KONTAKT:

» powietrze@pomorskie.eu

Wyszukiwarka EkoDotacji

Ponad 100 programów finansowego wsparcia ekologicznych inwestycji znajduje się w uruchomionej właśnie Wyszukiwarce EkoDotacji. Narzędzie przygotowane przez Krajowy Ośrodek Zmian Klimatu (działa w ramach Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego) ma ułatwiać znajdowanie środków na ekologiczne inwestycje – od instalacji paneli fotowoltaicznych poczynając, a na programach edukacji ekologicznej kończąc. Zaledwie trzy kliknięcia myszką wystarczą, by dowiedzieć się, jakie rodzaje wsparcia dla danej inwestycji są obecnie oferowane.

Wyszukiwarka EkoDotacji będzie aktualizowana na bieżąco. Za jej pośrednictwem operatorzy programów sami mogą również przysyłać KOZK swoje oferty. Korzystanie z wyszukiwarki oraz umieszczanie w niej ofert jest bezpłatne.

» ekodotacje.ios.edu.pl

Lider segreguje i odzyskuje

VIII edycja programu odpadowego

Anna Peichert

Pracownia Edukacji Ekologicznej
tel. 58 77 59 447

Urząd Miejski w Tczewie za pośrednictwem Pracowni Edukacji Ekologicznej, działającej przy Wydziale Spraw Komunalnych i Inwestycji, od ponad 20 lat promuje i koordynuje selektywną zbiórkę surowców wtórnych w placówkach oświatowych. Za swoje wyniki uzyskane w tych programach („Moje miasto bez odpadów”, „Zakręcona odkręcona” czy „Recykling w mojej szkole”) dyrektorzy i koordynatorzy poszczególnych placówek otrzymują corocznie nagrody w postaci sprzętu czy pomocy dydaktycznych do pracowni szkolnych.

W zestawieniu systematycznie zbieranych surowców przez pojedynczych uczestników w tegorocznej edycji nagrodziliśmy 164 indywidualnych uczestników, którzy uzyskali roczny wynik przynajmniej 140 kg zebranych surowców. Jednakże idea programu nie promuje samego wyniku. Bardziej istotna jest systematyczność zbierania. A w przypadku zestawienia najlepszych klas brany jest pod uwagę procentowy udział uczniów systematycznie zbierających w danej klasie.

W VIII edycji wzięło udział prawie 2000 uczniów wraz z rodzinami. W kategorii indywidualnej „Najefektywniejszy uczeń”, w której docenienie wysiłków indywidualnych ma niewątpliwie wpływ na wynik całej szkoły i na wynik osiągnięty w skali całego miasta – na liście nagrodzonych znalazło się aż 52 uczniów ze Szkoły nr 12 – wieloletniego, niekwestionowanego lidera w selektywnej zbiórce. To właśnie ta szkoła rozpoczęła i wyzna-

**DLACZEGO WARTO
PODDAWAĆ MATERIAŁY
RECYKLINGOWI?**

**SZKŁO I ALUMINIUM
PODLEGAJĄ
RECYKLINGOWI W 100%**
MOŻNA JE TEŻ PRZETWARZAĆ
NIESKOŃCZONĄ ILOŚĆ RAZY

WPROWADZAJĄC TYLKO JEDNĄ SZKLANĄ
BUTELKĘ DO WTÓRNEGO OBIEGU,
OGRANICZAMY ŻYCIĘ ENERGII RÓWNE
4 GODZINOM
PRACY
100 WATOWEJ
ŻARÓWKI!

RECYKLING ALUMINIUM
POZWALA OGRANICZYĆ
ZANIECZYSZCZENIE WODY O
97%
W PORÓWNIANIU
Z CYKLEM
PRODUKCJI
Z RUDY

RECYKLING ALUMINIUM OZNACZA
OBNIŻENIE O 95% EMISJI TRUJĄCYCH
GAZÓW DO ATMOSFERY.
CO WIĘCEJ, PRZYNOŚI OSZCZĘDNOŚĆ
ROPY NAFTOWEJ I ŻUŻYCIA ENERGII
NAWET DO 95%.

1 TONA
PRZETWORZONEGO PAPIERU
TO OKOŁO 26 000 LITRÓW MNIEJ
WODY WYKORZYSTANEJ W PROCESIE
PRODUKCJI W PORÓWNIANIU
DO PAPIERU ZE ŚCIERU DRZEWNEGO

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

59 KG MAKULATURY RATUJE 1 DRZEWO

1 SZKLANA BUTELKA TO 4 GODZINY OŚWIECENIA ŻARÓWKĄ

25 BUTELEK PET TO 1 NOWY POLAR

czyła bardzo wysokie standardy postępowania z odpadami, a ostatnie lata pokazały, że takich szkół jest coraz więcej i że edukacja odpadowa przynosi bardzo dobre efekty.

Z pozostałych szkół nagrodzono: SP nr 1 – 15 uczniów, SSP nr 2 – 13 uczniów, SP nr 4 – 15 uczniów, SP nr 5 – 6, SP nr 7 – 9 uczniów, SP nr 8 – 6 uczniów, SP nr 10 – 37 uczniów, ZSK – 11 uczniów.

Nie sposób również pominąć roli koordynatorów w poszczególnych szkołach. To od ich współpracy z pojedynczymi klasami, odbiorcami surowców oraz Urzędem Miejskim zależą sukcesy poszczególnych placówek na polu popularyzacji selektywnej zbiórki. Serdecznie dziękujemy Państwu, a szczególnie tym, których współpraca z PEE była na najwyższym poziomie: Panu Tomaszowi Erdanowskiemu, Paniom Ewie Szwacze i Agnieszce Huzaerek z SP 12, Pani Dorocie Jażdżewskiej i Sandrze Daneckiej z SP 10, Pani Hannie Rynkiewicz z SP 4, Pani Izabeli Hinz z SP 8, Pani Annie Olech z SP 5, Panu Marcinowi Miotkemu z SSP 2, Panu Cezaremu Wójcikowi z SP 7 oraz Pani Annie Samulewicz z Zespołu Szkół Katolickich.

Serdecznie dziękujemy uczniom i ich rodzinom za zaangażowanie w ekologiczne postępowanie z odpadami i zapraszamy do kolejnej edycji programu „Lider segreguje i odzyskuje”.

Zgłoszeni do konkursu uczniowie otrzymali nagrody w postaci kart prezentowych na książki oraz sprzętu turystycznego. Część nagród przekazano szkołom do samodzielnego rozdysponowania wśród uczestników o niższych wynikach. Nazwiska wszystkich uczniów publikujemy na stronach 20-21.

L.p.	Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Szkoła	Łączna ilość zebranych surowców wtórnych w kg
1.	FABIAN PRYLL	4A	SP 5	6080
2.	OLIVIER ŻURAWSKI	4 C	SSP 2	4080
3.	JAGODA LEHMAN	2 C	SP 10	2944
4.	EWA BERDYCHOWSKA	2 NLO	ZSK	2820
5.	MARTA KOŁODZIEJCZYK	3 D	SP 4	2780
6.	DOMINIKA KOŁODZIEJCZYK	2 B	SP 4	2571
7.	JAKUB KOŃCZEWSKI	6 C	SP 12	2360
8.	OLIWIER GDANIEC	4A	SP 7	1720
9.	NIKODEM CIESIELSKI	7 F	SP 10	1680
10.	WIKTORIA OT	5 B	SP 12	1460
11.	MARIA NOWIŃSKA	7A	ZSK	1343
12.	AMELIA BĘDZICHOWSKA	2 B	SP 12	1279
13.	JAN HINZ	6 F	SSP 2	1230
14.	PAWEŁ SIMIRSKI	7A	ZSK	1220
15.	ZUZANNA MOCZYŃSKA	7 B	SP 12	1162
16.	ANTONI PAWŁOWSKI	7 G	SP 12	1161
17.	OLIWIA SURMA	3A	SP 10	1120
18.	KSAWERY BRODOWSKI	3 C	SP 10	1040
19.	MARTA NARLOCH	0A	SP 4	1020
20.	NADIA POTUDIN	3 B	SP 1	1009
21.	JAKUB SZWARC	3 B	SP 1	979
22.	DANIEL WINIARSKI	7A	SSP 2	926
23.	MARTYNA NOWOPOLSKA	4 E	SSP 2	920
24.	MAKSYMILIAN SADOWSKI	7 C	SP 10	900
25.	MILENA MIK	3 E	SP 12	870
26.	ALAN WIECZORKIEWICZ	3 B	SP 1	866
27.	MAGDALENA BACŁAWSKA	7A	SP 12	820
28.	JAKUB EHLERT	7 D	SP 12	760
29.	WIKTORIA STYP - REKOWSKA	2 B	SP 10	746
30.	MAJA DZIKOWSKA	3 C	SP 12	740
31.	BARTOSZ LATUSZEWSKI	7 F	SSP 2	740
32.	BARTOSZ SIEJKA	6 F	SSP 2	723
33.	FABIAN PUCKOWSKI	0B	SP 4	722
34.	MARCEL OBTUŁOWICZ	4 D	SP 12	720
35.	XAVIER MOELLER	3 C	SP 12	711
36.	MAKSYMILIAN PUCKOWSKI	7A	SP 12	700
37.	MAKSYM WOŁYŃSKI	6 C	SP 12	669
38.	MAKSYMILIAN GRABOWSKI	7A	SP 8	660
39.	MATEUSZ CZAJA	3 D	SP 12	640
40.	MICHAŁ FILAŃSKI	8 F	SP 4	640
41.	LAURA KOITKA	8A	SSP 2	608

L.p.	Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Szkoła	Łączna ilość zebranych surowców wtórnych w kg
42.	OLIWIA SCHLAK	5A	SP 12	585
43.	NIKOLA SCHLAK	5A	SP 12	585
44.	NATALIA IWANOWICZ	6 K	SP 12	580
45.	MAJA KUCKS	6 E	SP 10	580
46.	JAN MAZURKIEWICZ	2 D	SP 10	570
47.	IGNACY STACHOWICZ	3A	SP 10	560
48.	DANIEL KACZMARSKI	8 G	SP 1	560
49.	KORNELIA MROCKZKOWSKA	7 B	SP 12	550
50.	DENIS DÓLNY	4A	SP 1	539
51.	MONIKA ROSÓŁ	3 B	SP 1	507
52.	NIKODEM SZYMIKOWSKI	3 B	SP 10	506
53.	KACPER POKORSKI	3 C	SP 1	500
54.	BRUNO STUBBA	7A	SP 10	492
55.	WIKTORIA SCHLAK	7 J	SP 12	490
56.	FILIP MAGDZIARZ	3 D	SP 12	480
57.	JULIA PIEKARSKA	2NLO	ZSK	480
58.	WERONIKA OT	7 D	SP 12	460
59.	SEBASTIAN SAMP	6 H	SP 12	447
60.	LENA KUCHTA	3 C	SP 12	440
61.	KACPER OLSZEWSKI	1 C	SP 1	440
62.	JAKUB DRAHEIM	3 C	SP 12	421
63.	MAJA NOWAK	2 E	SP 12	420
64.	JÓZEF LUTYŃSKI	8 D	SP 10	420
65.	JULIA MICHNA	7 H	SP 10	411
66.	MATEUSZ DREWA	1A	SP 12	406
67.	BARTOSZ PYTKA	5A	ZSK	400
68.	JULIA HASA	4A	SP 12	390
69.	MAJA WRÓBLEWSKA	2A	SP 12	389
70.	KORNELIA ZĄBEK	3A	SP 4	380
71.	ANNA RACIBORSKA	3 E	SP 12	372
72.	FILIP NOWAK	6 B	SP 12	360
73.	IGA ZNANIECKA	6 C	SP 12	350
74.	KONRAD ROZKOWIŃSKI	7 B	SP 8	340
75.	WOJCIECH SIEJKA	4 D	SSP 2	340
76.	MARIA POĆWIARDOWSKA	5 B	SP 12	320
77.	KACPER MROCKZKOWSKI	3 F	SP 12	320
78.	JULIA KRÓLIKOWSKA	7 B	SP 12	320
79.	BŁAŻEJ BRODOWSKI	7 B	SP 10	319
80.	WERONIKA KLAMANN	8 D	SP 10	311
81.	AGATA SZYMIKOWSKA	0A	SP 10	304
82.	WERONIKA LEWANDOWSKA	8 F	SP 4	300

L.p.	Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Szkoła	Łączna ilość zebranych surowców wtórnych w kg
83.	SZYMON PODJACKI	6 B	SP 7	300
84.	ARKADIUSZ ZAKRZEWSKI	3A	SP 1	286
85.	ALEKSANDER OSZMANA	6 K	SP 12	280
86.	MICHAŁ RACZKOWSKI	8 D	SP 10	280
87.	WIKTORIA SADOWSKA	8 C	ZSK	280
88.	LILIANNA BALCEROWICZ	2A	SSP 2	274
89.	AGATA SPERLING	2A	SP 7	250
90.	MILENA NIKIEL	0 B	SP 4	246
91.	AGATA ZAKRZEWSKA	6 F	SP 12	243
92.	MAGDALENA FRYDRYCHEWICZ	2 B	SP 12	240
93.	WERONIKA REICH	7A	SP 12	240
94.	TOMASZ PAWLUCZUK	6 E	SP 5	240
95.	POLA JUSTA- TOMCZYK	7 F	SP 12	236
96.	KAJETAN JANKOWSKI	3 B	SP 10	232
97.	OLIVIER JABŁOŃSKI	1 C	SP 10	232
98.	NINA STRYK	3 C	SP 1	229
99.	SZYMON RONOWSKI	3 B	SSP 2	221
100.	JOANNA POCHAĆ	7 D	SP 10	220
101.	KAROLINA MARCHEL	4 B	SP 7	210
102.	TOBIASZ JAKIEŁA	4 E	SP 12	210
103.	MACIEJ FLISIKOWSKI	6 F	SP 12	200
104.	FLORIAN PORTJANKO	7 I	SP 12	200
105.	MIŁOSZ KUBIK	3A	SP 7	200
106.	AMELIA ZAKRZEWSKA	8 D	SP 10	200
107.	MIKOŁAJ DZIENNIK	1 B	SP 10	200
108.	PAWEŁ SZOŁTUN	6A	SP 8	200
109.	WIKTOR MROCZKOWSKI	3 D	SP 4	200
110.	SZYMON KUROWSKI	2 B	SP 4	199
111.	OLIWIA KOTOWSKA	2 B	SP 4	196
112.	KSAWERY LEWANDOWSKI	6 K	SP 12	194
113.	NADIA WYCZLING	3 B	SP 5	192
114.	AMELIA SPEIZER	1 B	SP 5	192
115.	AMELIA ROZUM	7 G	SP 10	190
116.	MAJA GRENZ	3 D	SP 4	185
117.	BARTOSZ GRUNAU	1 D	SP 10	184
118.	AGATA FUDZIŃSKA	5 B	SP 10	183
119.	BOGNA ROZUM	2 B	SP 10	181
120.	MARCIN KREJA	3 C	SP 10	180
121.	ANTONINA ROZUM	3 B	SP 10	180
122.	ALEKSANDER SURDACKI	2A	SP 7	180
123.	KLAUDIA BAMBINEK	6 I	SP 12	180

L.p.	Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Szkoła	Łączna ilość zebranych surowców wtórnych w kg
124.	MACIEJ WYSOCKI	6A	ZSK	180
125.	ANNA PRZYBYŁOWSKA	8 H	SP 4	179
126.	NADIA WICENBACH	2 C	SP 12	175
127.	MAJA KOSSECKA	3A	SP 1	174
128.	BARTOSZ CHEŁCHOWSKI	7 D	SP 8	171
129.	ROBERT MITIGOWSKI	7A	SP 5	170
130.	ALEKSANDER MITIGOWSKI	6 D	SP 5	170
131.	NIKOLA CZECHANOWSKA	4 C	SP 4	170
132.	RYSZARD BALCEROWICZ	6A	SSP 2	168
133.	OLIWIA DUSZYŃSKA	3A	SP 1	163
134.	KSAWERY STRYK	0	SP 1	163
135.	NIKOLA STANKIEWICZ	7 B	SSP 2	161
136.	ALEKSANDRA LIPIAK	4A	SP 7	160
137.	AGATA DOMASZK	3A	SP 7	160
138.	JULIA DOMASZK	4 B	SP 7	160
139.	ALEKSANDRA JELIŃSKA	2 B	SP 4	160
140.	MAJA WARUSZEWSKA	1 UKLO	ZSK	160
141.	MICHAŁ NOWAK	1 C	SP 10	155
142.	JULIA MARKOWSKA	4 E	SSP 2	154
143.	ALEKSANDER NARLOCH	2A	SP 10	153
144.	JULIA SZLIA	3 D	SP 12	153
145.	ANTONI RYTLEWSKI	3A	SP 1	150
146.	ALEKSANDER WASILEWSKI	3 B	SP 1	147
147.	KRZYSZTOF DAMPS	6A	SP 8	145
148.	JULIA DAMPS	7A	SP 8	145
149.	MATYLDA SZYMAŃSKA	2A	SP 10	145
150.	MIKOŁAJ SOLECKI	6 J	SP 12	145
151.	KACPER WOŹNIAK	2 B	SP 12	140
152.	WIKTOR DANECKI	3 E	SP 12	140
153.	MATEUSZ DRAGUN	6 C	SP 12	140
154.	KONRAD BOGUSZEWSKI	6 I	SP 12	140
155.	NIKODEM SOBKOWIAK	7 E	SP 12	140
156.	NINA BRZĄDKOWSKA	0A	SP 10	140
157.	ALEKSANDER ZWIEFKA	3A	SP 10	140
158.	PAWEŁ LITWIŃSKI	7 C	SP 10	140
159.	KSAWERY MEYER	6 C	SP 10	140
160.	PIOTR PRZEPERSKI	3 C	SP 10	140
161.	ANTONI KLATT	3A	SP 10	140
162.	MATEUSZ SADOWSKI	8 B	ZSK	140
163.	MARIA TOBIAŃSKA	7 C	ZSK	140
164.	MARCIN CZAJA	8 C	ZSK	140

Tajemnice tczewskiego wrzeźnia

Tekst i zdjęcie:
Dawny Tczew

1 września 1939 roku o godz. 4:34 Tczew zostało zaatakowane przez bombowce Luftwaffe. Po półtorej godziny Wojsko Polskie wysadziło oba mosty i wieczorem tego samego dnia wycofało się z miasta. Tak w telegraficznym skrócie wyglądał początek wojny w Tczewie, ale mimo upływu 82 lat od tych zdarzeń, wciąż kilka kwestii związanych z tczewskim wrzeźniem pozostało niewyjaśnionych.

Czy Polacy wysadzili swoich żołnierzy?

Niemiecki plan ataku na Tczew zakładał opanowanie nieuszkodzonych mostów przez Wisłę, co miało zapewnić możliwość szybkiego przerzucenia sił do Prus Wschodnich. Niemcy wiedzieli, że mosty są zaminowane, dlatego wyznaczili pilotom bombowców zniszczenie instalacji wybuchowych. Następnie mosty miały być zajęte przez atak z zaskoczenia żołnierzy ukrytych w przejętym polskim pociągu towarowym. Mimo opanowania dworca w Szymankowie przez bojówki SA polskim kolejarzom udało się ostrzec stację w Tczewie o gromzącym niebezpieczeństwie, skierować drezynę na ślepy tor i opóźnić akcję. Za swoje bohaterstwo kolejarze z Szymankowa zapłacili najwyższą cenę – zostali zamordowani wraz z rodzinami przez rozwieczonych nazistów. Polscy żołnierze zamknęli bramę prowadzącą na most kolejowy. Niemieckie bombowce, które z elbląskiego lotniska doleciały nad Tczew i rozpoczęły nalot o godz. 4.34, zniszczyły zerwane kable do komór minerskich. Polska obrona dowodzona przez ppor. Walentego Faterkowskiego otworzyła

ogień, skutecznie powstrzymując napastników, którzy wybiegli z pociągu, przed zajęciem mostów. Wreszcie saperzy naprawili instalację, polscy żołnierze wycofali się na tczewski brzeg Wisły, po czym odpalono ładunki. Po zakończeniu walk niemiecki oficer walczący na wschodnim brzegu Wisły miał rzekomo widzieć wysadzenie przyczółku wraz z żołnierzami w środku. Rewelacje te po wojnie rozwiewał dowódca polski ppłk. Janik: „Fakt, że na przyczółku wschodnim pozostawili wycofujący się obrońcy kilku zabitych, rower i motocykl, Niemcy wykorzystali w swojej propagandzie, twierdząc, że Polacy wysadzili most razem z jego załogą – co oczywiście było absolutnym kłamstwem”. Potwierdził to dowódca tego odcinka, ppor. Walenty Faterkowski: „Okolo 6.00 rano pod silnym ostrzałem wroga ze stratą kilku zabitych, dokładnej ilości ofiar nie jestem w stanie ustalić, tym bardziej, że już uprzednio kilku rannych zostało przeniesionych na wschodnią stronę mostu, wycofałem się z plutonem na zachodnią stronę mostu, po czym w kilka minut wschodni przyczółek i filar «G» zostały wysadzone w pierwszej fazie zniszczenia strategicznego”. Najprawdopodobniej to właśnie wysadzenie przyczółku wraz z ciałami martwych żołnierzy niemiecki oficer wziął za wysadzenie żywych obrońców mostu.

Dlaczego artyleria nie strzela?

Wsparcie natarcia wojsk niemieckich zapewniała artyleria zgromadzona na wschodnim brzegu Wisły (cztery działa piechoty 75 mm) oraz kilka baterii dział 75 mm i 105 mm w okolicach Miłobądz. Polacy mogli im przeciwstawić jedynie pluton artylerii uzbrojony w dwie armaty wz. 1902 kalibru 76,2 mm. Działa tego typu znalazły się na uzbrojeniu Wojska Polskiego w spadku po armii carskiej i jako zdobycz na bolszewikach. Z racji nietypowego kalibru postanowiono je przekalibrować do standardowego wymiaru 75 mm. Do wybuchu wojny na stanie polskiej armii pozostało jedynie 89 dział do przerobienia. Niestety dwa z nich były na wyposażeniu tczewskiego batalionu. W trakcie bitwy okazało się, że brakuje do nich odpowiedniej amunicji. Prawdopodobnie nasi artylerzyści oddali próbne strzały, ale prowadzenie ognia niewłaściwą amunicją było bardzo niebezpieczne i mogło doprowadzić do eksplozji działa. Jak mogło dojść do takiego zaniedbania, nie sposób dziś ustalić, ale brak odpowiedniej amunicji wyłączył nasze działa z walki.

Zaginiony oddział

Sporadycznie wspomina się wkład w obronę Tczewa, który wniosła 2 Kompania Obrony Narodowej, w ogromnej więk-

szości złożona z mieszkańców Tczewa. Zebrania dotychczasowej wiedzy na jej temat podjął się dr Michał Kargul w artykule „Zapomniany oddział tczewskiego wrzeźnia 1939 roku – 2. kompania 82. batalionu piechoty”, opublikowanym w 6. numerze „Tek Kociewskich”. Obrona Narodowa powstała jako uzupełnienie wojska regularnego. Składała się z lokalnych szeregowych, którzy z różnych względów nie podlegali mobilizacji, a dzięki znajomości terenu mieli za zadanie na wypadek wojny ochronę ważnych celów strategicznych przed dywersją i osłonę mobilizacji. Tczewska kompania podlegała pod batalion ON w Starogardzie Gdańskim, jej dowódcą był kpt. Juliusz Tarnawski. Została ona zmobilizowana 24 sierpnia i skoszarowana w budynku dzisiejszego I Liceum Ogólnokształcącego. Jej stan osobowy stanowiło ponad 200 żołnierzy. Jak wspominał żołnierz 2 kompanii ON Jan Mrozek (3. numer „Kociewskiego Magazynu Regionalnego” z 1987 r.), po nalocie na Tczew żołnierzy kompanii skierowano w okolice Rokitek: „(...) Około godziny 11-tej w nasze pozycje zaczęła się wstrzeliwać zza Wisły ciężka artyleria niemiecka. W kompanii padali pierwsi ranni – strzelcy Przybył i Zander. Ten ostatni otrzymał całą serię z broni maszynowej. Ranny został także ppor. Jan Cybala. Po chwili na polu został trafiony w nogę dowódca 2 plutonu (...) Po południu nadleciało kilka sztukasów, które zaatakowały z powietrza nasze pozycje. Zaczęło się piekło, bo znaleźliśmy się w potrójnym ogniu. Z przodu nękała nas kolumna nacierających Niemców, z tyłu zza Wisły waliła artyleria i z góry te sztukasy. Posiłki nie nadciągały, a nasza artyleria milczała – zrozumieliśmy, że jej po prostu nie ma.” Kompania utrzymała swoje pozycje do wieczora, po czym wycofała się przez Gnieszewo i Waćmieńrek do Swarozyna.

Koci koci... Kociewiak poznaje Tczew

PRZYSTANEK VI

Tekst:
Małgorzata Kruk
Fabryka Sztuk

Zdjęcia:
Dariusz Wałaszewski
Fabryka Sztuk

Witam po wakacyjnej przerwie i zapraszam Was do niezwykle pięknego miejsca modlitwy.

FARA ŚW. KRZYŻA – to nasz najstarszy i według mojego skromnego kociego zdania najokazalszy zabytek. Najpierw powstała wysoka wieża, o grubych murach. Kiedyś zakończona była drewnianą nadbudówką, ale po ostatnim pożarze sprzed niemal 40 lat, spalone drewno zastąpiono cegłą. Wewnątrz

świątyni zachwycisz się m.in. przepięknym ołtarzem głównym, który powstawał blisko sto lat. Zwrócisz uwagę na stare malowidła przedstawiające święte niewiasty oraz rzeźbę Matki Boskiej trzymającej na kolanach martwego Jezusa Chrystusa. Ciekawe, czy dostrzeżesz aniołki na baldachimie ambony?

Połącz zdjęcia z odpowiednim podpisem

OŁTARZ

FRESKI

WIEŻA

PIETA

AMBONA

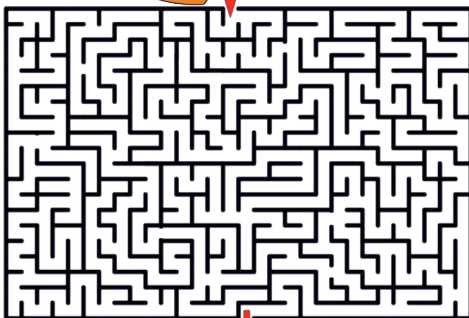

Z Fary udałem się na pobliski plac. To dziwne. Jest stamtąd tak blisko, a zgubiłem drogę.

Hmm... i jak tu się precisnąć?

Rozwiąż labirynt

Projekt: Angelika Jagielska, rysunek: Emilia Kalinowska/FS

Zadanie specjalne z nagrodami!

Prześlij wyciętą stronę z gazetki z rozwiązanymi zadaniami **do 10 września** br. na adres: Urząd Miejski w Tczewie, Biuro Rzecznika Prasowego, pl. Marsz. J. Piłsudskiego 1, 83-110 Tczew lub skan/zdjęcie na e-mail: promocja@um.tczew.pl. Koniecznie podaj swoje imię i nazwisko wraz z adresem zamieszkania, ponieważ spośród nadesłanych prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy **5 zestawów promocyjnych** z logo miasta.

Odpowiedzi z poprzedniego numeru: 1. Mikołaj Kopernik 2. Sąd (z aresztem) 3. Fara św. Krzyża 4. Różnice: górne okno, okno w przybudówce, lampy przy wejściu. Nagrody otrzymali: Barbara Różyńska, Wiktoria Tokarska, Ola Furmanek, Krzysztof Plutowski, Szymon Plutowski.

Spójrz na punkt docelowy labiryntu i napisz, co widzisz.

.....
To miejsce odwiedzimy za miesiąc.

XXVIII Tczewskie

DOŻYNKI DZIAŁKOWE

*Zagrają: Gdańska Orkiestra Ogrodowa,
Cristo Dance, Gesek, Jakub Freda*

poczęstunek, stoiska z plonami, stoiska: Urzędu Miejskiego, Fabryki Sztuk, Centrum Kultury i Sztuki, Miejskiej Biblioteki Publicznej, CKZ Nauka i Towarzystwa Miłośników Ziemi Tczewskiej, Unii Tczew, plac zabaw dla dzieci, jazda konna, meble ogrodowe, wyroby pszczelarskie, cebulki i sadzonki kwiatowe, iglaki, środki ochrony roślin, narzędzia ogrodnicze w promocyjnych cenach, koło gospodyń wiejskich

28.08 GODZ. 14.00-19.00
BULWAR NADWIŚLAŃSKI

